

Maršal Tito govori z zastopniki žena, mladine in delavcev

Maršal Tito je sprejel včeraj delegacijo Glavnega odbora slovenske protifašistične ženske zveze, delegacijo Zveze slovenske mladine in delegacijo Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Slovenije

Maršal Tito je včeraj sprejel delegacijo Glavnega odbora slovenske protifašistične ženske zveze, delegacijo Zveze slovenske mladine in delegacijo Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Slovenije.

Ljubljana, 30. maja.

Zastopnice slovenskih žena pri maršalu Titu

Maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je včeraj sprejel delegacijo slovenskih žena, ki jo je vodila tov. Vida Tomšičeva, minister za socialno politiko. Zene iz vse Slovenije so po svojih zastopnicah poslale svoje pozdrave maršalu Titu. Po pozdravnem nagovoru tov. Zihnerlove je maršal Tito odgovoril:

Drage tovarišice! Pozdravljam Vas kot predstavnice junaških slovenskih žena. Slovenske žene so se ramo ob rami z ostalimi ženami Jugoslavije borile v prvih vrstah naše narodno-osvobodilne vojske. Prepričan sem, da bodo slovenske žene prav tako tudi v bodočnosti stale ramo ob rami skupno z ostalimi jugoslovanskimi ženami pri ureditvi nove, federativne demokratične Jugoslavije.

Pred Vami, žene, so še velike in težke naloge, kajti tu ni vprašanje samo obnove naše dežele, kjer boste nedvomno prednjačile prav tako kakor ste prednjačile dostej v borbi. Nastaja vprašanje vzgoje našega narščaja, naših otrok. To je v prvi vrsti naloga naših mater, slovenskih mater in sester. Če bomo hoteli to nalogo izvršiti, potem se je treba zavedati, da moramo vzgojiti iz mladine take državljane, ki bodo znali ceniti žrtve, ki smo jih doprinesli v narodno osvobodilni borbi. Take državljane bodo vzgajale v prvi vrsti matere doma, v lastni hiši, v šoli in na vsakem koraku. To je izredno velika in odgovorna naloga, hkrati pa tudi sila hvaležna. Naši otroci so občutili, da je prišla nova doba, da je prišlo nekaj, kar bo zagotovilo njihovo bodočnost. Tem otrokom moramo ustvariti nove pogoje pravega razvoja.

Po kratkem odgovoru je maršal Tito izrazil prisotnim predstavnicam željo, da bi rad spoznal težave, ki ovirajo konkretno delo slovenskih žena. Zanimal se je za vse probleme, ki so nastali z osvoboditvijo ter se v prisrčnem razgovoru zanimal za delo naših žena v Ljubljani in v vseh slovenskih pokrajinah. Maršal Tito je v iskrenem razgovoru poudaril to in ono. Posebno pa je opozoril, naj se slovenske žene začno v še večji meri zanimati za vse dneвне probleme, posebno za mednarodna vprašanja.

Delegatke so mu pojasnile, da je vse njihovo delo usmerjeno za izvršitev nakazanih nalog. Potožile so, da se precejšnje število dobrih aktivistk nahaja še v koncentracijskih taboriščih.

Zaradi tega perečega vprašanja je maršal Tito opozoril, da je treba aktivizirati vse žene, tudi na podeželju in da bo mogoče doseči vrnitev vseh interniranih ljudi ravno s pomočjo dela slovenskih žena. Maršal Tito je opozoril tovarišice tudi na naše invalide. Dejal je:

Naši invalidi morajo občutiti, da niso zastoj izgubili svojega zdravja. To je sicer vprašanje, ki ga bo reševalo ministrstvo za socialno politiko, kajti mi mislimo z invalidi drugače postopati, kakor se je kdaj koli postopalo. V stari Jugoslaviji so za invalide odpirali razne invalidske domove, ki so jih tako natrpali, da so bili podobni mravljiščem in kjer je imel vsak posameznik manjvrednostni občutek.

Maršal Tito se je dotaknil tudi vprašanja otrok, posebno onih otrok,

ki nimajo nikogar več na svetu. V svoji plemenitosti je dodal:

»Ne pozabite tudi otrok tistih, ki so se postavili proti nam, kajti otroci niso krivi za dejanja svojih staršev. Tudi za te otroke je treba skrbeti in jih vzgajati!«

V nevezanem in prisrčnem razgovoru se je maršal zanimal za ženski tisk, za škodo, povzročeno po okupatorju in še za mnogo drugih vprašanj. Ob slovesu se je maršal Tito poslovil od vsake delegatke posebej.

Zastopstvo Zveze slov. mladine pri maršalu Titu

Kmalu nato je maršal Tito sprejel zastopstvo Zveze slovenske mladine. Mladinci iz Ljubljane, Stajerske, Gorenjske, Dolenjske, Notranjske, Primorske in Koroške, pa tudi zastopniki naših najmlajših — slovenski pionirji, so izročili maršalu Titu pozdrave, ki jih je poslala mladi

in na ustanavljanje mladinskih zavetišč.

V nadaljnjem razgovoru se je tov. maršal podrobno zanimal za vse mladinske organizacije v Sloveniji za njihov obseg, posebej pa še za naše najmlajše, za slovenske pionirje. Njim je dejal:

»Dolžnost naših pionirčkov je, da se pridno in marljivo uče, da bodo mogli čimprej koristiti s pridobljenim znanjem svoji domovini.«

Ob prisrčnem slovesu so mladinci povabili tov. maršala na skorajšen mladinski kongres. Maršal Tito pa jim je izročil pozdrave za vso slovensko mladino in pionirje.

Delavci pri maršalu Titu

Danes je maršal Josip Broz Tito sprejel delegacijo Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Slovenije, ki jo je vodil minister za industrijo federalne vlade Slovenije tov.

»Zmaga je izvojevana ne samo za neodvisnost naših narodov, marveč tudi za socialno svobodo, v kateri bo delavski razred lahko prišel do popolnega izraza.«

TITO, 30. V. 1945.

Delegacija Zveze slovenske mladine pri maršalu Titu.

stali zvesto ob Vaši strani, trdno povezani v enotnem političnem gibanju, v enotnosti strokovnih organizacij, katere bodo najmočnejša opora naši novi ljudski oblasti. V tem pogledu Vam bomo, tovariš maršal, sledili preko vseh težav v borbi za lepšo in srečnejšo bodočnost.«

Na pozdravne besede je tovariš maršal Tito odgovoril sledeče:

»Iskreno se vam zahvaljujem za obisk in pozdrave, ki jih je izročilo vaše vodstvo. Delavski razred Slovenije, kakor tudi delavski razred ostalih federalnih enot Jugoslavije je v tej veliki borbi, ko je šlo za obstanek

Odnos delavskega razreda do države je posem drugačen kakor je bil, kajti nova državna oblast v novi Jugoslaviji, ljudska oblast je zadolžena s krojo vaših tovarišev in vas samih na bojnem polju in je dolžna dati delavskemu razredu vse, kar mu po pravici pripada. Pri tem naj bi omenil eno: Delavski razred si mora biti svest sedanjih trenutkov, sedanjega položaja. Naša dežela je razrušena. Nekje manj nekje bolj. Zlasi v Bosni, Črni gori, Hercegovini in mnogih drugih krajih Jugoslavije je skoraj vse popolnoma uničeno. Tu je ljudstvo največ trpelo in doprineslo najtežje žrtve. Delavski razred si mora biti svest, da bo moral še nekaj let doprinesati največji delež in se žrtvovati, da bi se mogla naša dežela čim bolj opomoči. Razumljivo je, da mora delavski razred, če hoče do kraja in v polni meri izvršiti svojo nalogo, imeti vse, kar mu je potrebno za življenje. In ravno v tem je osnovna skrb naše državne uprave, da delavski razred ne bo zapostavljen. Razumljivo je, da to ne bo mogoče trenutno izvršiti brez večjih težav iz raznih, morda tudi čisto tehničnih razlogov, toda to se mora kljub temu ustvariti. Da pa bi država mogla izvršiti svoje obveze napram delavskemu razredu v polni meri, je ravno vaša dolžnost, da ji pomagate pri njenem prizadevanju.

Pri nas v Jugoslaviji obstojata dva sektorja proizvodnje: državni in privatni. Razumljivo je, da bodo delavci v privatnih podjetjih uživali prav tako zaščito, kakršno bodo uživali delavci v državnih podjetjih. Tu razlike ne sme biti. Danes nastopa tu neki nov močan faktor, to je dejstvo spremenjenega odnosa države do delavca. Danes bo državna uprava zaščitila delavca tako, da mu ne bo treba biti v strahu za njegovo bodočnost. Vaša naloga je dovolj težka in velika. Velika zaradi tega, ker sedaj ne sodelujete samo kot delovna sila v podjetjih, marveč ker sodelujete kot državni, politični element, ker morate skrbeti za vse. Vi morate skrbeti za proizvodnjo, skrbeti morate, da bodo na razpolago surovine, da ne bo saboterjev. Vi ste najmočnejša ljudska kontrola v podjetjih. Ne obstoja več bojazen pred nadproizvodnjo, prav tako ne obstoja več problem zaposlenosti in brezposelnosti, kajti vsakdo bo imel dovolj dela. Vsakdo pa bo dobil plačilo za svoje delo z ozirom na njegove sposobnosti in z ozirom na njegove zasluge. Kot predsednik vlade in kot vaš nekdanji tovariš v podjetjih vas pozivam, da ohranite priporjeno enotnost, da izvršite svoje dolžnosti do kraja in s tem doprinesete tašen delež v izgradnji boljše bodočnosti svoje domovine.«

Prisotni so s toplim odobravanjem sprejeli govor tovariša maršala, narkar se je razvil prost razgovor med prisotnimi delegati in maršalom Titom, v katerem so zastopniki delavcev prikazali tovarišu maršalu težak boj, ki ga je bojeval delavski razred Slovenije v vsej štiriletni narodno-osvobodilni borbi.

Po končanih razgovorih, ki so trajali nad eno uro, se je tovariš maršal prisrčno poslovil od delegacije, potem ko se je dal skupno z delegacijo fotografirati.

Delegacija Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev pri maršalu Titu

(Maršal Tito v sredini; na njegovi levi minister za industrijo in rudarstvo Fran Leskošek; na desni minister za gozdarstvo Tone Fajfar)

dina iz vse Slovenije. Zastopnik koroške mladine je dejal tov. maršalu Titu: »Tovariš maršal! Sprejmite iskrene pozdrave koroške mladine, ki je samo Vaša!« Mladinec iz Trsta pa je prinesel maršalu Titu plamteče pozdrave vse tržaške mladine. Delegati so maršala Tita razveselili tudi z okusnimi darili.

Maršal Tito se je s prisotnimi delegati prisrčno pogovoril, tako kot oče in se z največjo skrbjo zanimal za vse, kar so mu oni pripovedovali. Mladincem iz Trsta in Gorice je maršal Tito dejal, da je prav tamkajšnja slovensko mladina fašizem najbolj zastrupljala in da se je sedaj končno položaj bistveno spremenil ter da je treba borbo proti fašizmu nadaljevati v najtesnejšem sodelovanju med slovensko in italijansko mladino. V tem smislu je treba na vsakem koraku pokazati, da je to sodelovanje resnično in brez fraz. Prav slovenska mladina na Primorskem ima največjo možnost, da pokaže, da mi ne mislimo nikogar raznaroditi in da bomo nasprotno omogočili vsem, da se bodo mogli razvijati. Pokazati je treba, da je nova Jugoslavija nekaj drugega, kar je bila stara.

V nadaljnjem razgovoru je maršal Tito opozoril delegate na ustanavljanje mladinskih delavnih brigad, na razvijanje udarniškega načina dela

France Leskošek. Maršala Tita je v imenu delegacije pozdravil predsednik Zveze Enotnih strok. organizacij delavcev in nameščencev, tov. Vencelj Perko, ki je dejal v svojem govoru sledeče:

»Dragi naš tovariš Tito! Delavci in nameščenci Združene svobodne Slovenije Vam izražamo vroče in borbene pozdrave. Delavski razred kot najnaprednejši in najmočnejši del narodov Jugoslavije je ponosen na Vas, ki ste izšli iz delavskih vrst, kot na voditelja narodov, kot največjega moža v naši zgodovini. Delavski razred je globoko prepričan, da boste tako odločno in modro vodili narode Jugoslavije v dobi obnove, kot ste jih vodili v dobi borbe proti vsem našim sovražnikom, pa naj bi se pojavili na zunaj ali na znotraj naše države. Zagotavljamo Vas in obljublamo Vam, da bomo prav mi delavci storili vse in žrtvovali vse za našo obnovo in da bomo zvesto čuvali demokratične pridobitve naše težke osvobodilne borbe, bratstvo in enotnost jugoslov. narodov. Zavedamo se, da si je bilo mogoče priboriti delavske pravice zaradi tega, ker se nismo borili samo za ozke razredne interese, marveč zato, ker smo se borili za enotnost in bratstvo vseh narodov in proti vsem sovražnikom naših narodov. Prav zaradi tega bomo tudi v bodoče

vsakega naroda posebej in vseh narodov Jugoslavije, v celoti dal svoj dostojen doprinos v tem skupnem boju. Točno je, kar je dejal tovariš, da se delavski razred ni boril za svoje ozke razredne interese, marveč se je boril za interese vsega naroda. Delavski razred je napravil vse kar je mogel, da je v trenutku, ko je prišel ta strašni čas za naš narod, stal združen in enoten v prvi vrsti te težke borbe. Delavski razred je dal mnogo dragocenih žrtv in te žrtve so rodile obilo sadov. Delavski razred si je ramo ob rami z vsemi ostalimi borci izvojeval vse predpogoje za boljše življenje. Danes se ne postavlja več vprašanje perspektive delavskega razreda, kajti perspektiva boljše bodočnosti je jasna. Zmaga je izvojevana ne samo za neodvisnost naših narodov, marveč tudi za socialno svobodo, v kateri bo delavski razred lahko prišel do popolnega izraza. Vi veste, kakšen je bil položaj v predvojni Jugoslaviji. Vi veste, da delavski razred ni imel skoraj nobenih pravic. Sedaj je posem drugačen položaj. Delavski razred nastopa danes kot najmočnejši in najnaprednejši razred v novi federativni Jugoslaviji in vsaki federalni enoti posebej. Delavski razred je najmočnejši stebler, na katerega se opira naša država.

Govor ameriškega zunanjega ministra Stettinusa v San Franciscu

London, 28. maja. (Reuter.) San Franciscu: Zunanji minister Združenih držav ameriških je govoril danes ponoči po radiu ameriškemu ljudstvu in ameriškim oboroženim silam o uspehih, ki so bili doseženi na konferenci v San Franciscu. »Po enomesečnem delu vam morem izraziti svoje upanje, da bomo uspeli pri sestavi močne in demokratične listine, izdelane na osnovi predlogov iz Dumbarton Oaksa, kjer smo pričeli — je dejal. »Imela bo dovolj moči, da prepreči napade in razvije gospodarske in socialne pogoje, kateri bodo omejili vzroke vojne. Listina bo demokratična v vzpodbudi, ki jo bo dajala vsem državam in narodom, da bodo uveljavili enako pravičnost na vsem svetu in da povečajo in ščitijo pravico in svobodo.« Ko je podal pregled raznih problemov, ki so se pojavili med konferenco, je Stettinius izjavil: »Pet velikih držav je prišlo jasnostjo, da je glavni namen zunanje politike Združenih držav, da nadaljujejo in okrepijo v dobi miru ono medvojno solidarnost, ki je omogočila, da smo porazili Nemčijo. To velja za naše odnose s Sovjetsko zvezo, kakor tudi za naše odnose z Anglijo in Francijo. Bila so mala nesoglasja. Toda učinkovitost medvojne sodelovanja je dokazala, da se morejo naše difference urediti. Zedinjene države so zelo obžalovale, da Poljska pri konferenci ni bila zastopana. Poljska je ena od zavezniških držav in bi morala biti tukaj. Zedinjene države nameravajo porabiti ves svoj vpliv v sodelovanju s Sovjetsko zvezo in Anglijo, da se izpolni dogovor v Jalti.«

Zagovarjajoč politiko Zedinjenih držav napram Argentini je zunanji minister izjavil: »Želim ugotoviti z vso jasnostjo, da glasovanje Združenih držav v korist Argentine ne pomeni bianco indosamenta glede politike argentinske vlade. Nasprotno, tako vlada kakor ljudstvo Združenih držav ameriških se z njeno politiko ne strinjata povsem, čeprav so glasovali za to, da se v teh razmerah pripusti Argentini na konferenco. Združene države nikakor niso spremenile svojega stališča, da pričakujejo od Argentine, da dejansko izpolni vse svoje obveznosti, ki izvirajo iz deklaracije v Mehiki; nasprotno, njen sprejem v San Franciscu še povečuje njene dolžnosti, da to

stori. Pričakujemo, da bo argentinski narod poskrbel za to, da se ta obveznost izpolni.« Stettinius je zagovarjal »Velikih Pet« proti kritiki, da jim daje način glasovanja v varnostnem svetu pravico veta. Ta kritika je neupravičena, je dejal Stettinius. »To ni vprašanje kakšnega privilegija, ampak vprašanje uporabe sedanje razdelitve vojaške in industrijalne moči na svetu za vzdrževanje miru.« Na vprašanje, kaj bi se zgodilo, ako bi eden od petih stalnih članov sveta nameraval kak napad in bi se branil priznati veljavo ustroja celega organizma, je Stettinius dejal: »V tem primeru je odgovor zelo preprost. Druga svetovna vojna bi izbruhnila, naj se glasuje za ali proti, in svetovna organizacija bi odpovedala.« Svetoval je, naj se nihče ne vznemirja s takimi vprašanji, in nadaljeval:

»Pet velikih držav je prišlo semkaj z drugimi zavezniškimi državami, da ustvarijo organizacijo za mir, ne pa da kujejo zaroto za vojno. V zadnjih 30 letih so se one

dvakrat borile ramo ob rami, kot zaveznice, ne pa kot sovražniki. Njihovi nameni so pošteni in njihova potreba po miru je prav tako nujna, kakor potreba vseh drugih držav, velikih ali malih. Če mislimo, da one skušajo prekršiti jamstvo, namesto da bi ga jačale, nasprotujemo obstoju vsake mirovne organizacije in prepustimo svet neskončni vrsti vojn.« Končno je Stettinius podčrtal pet točk ameriškanske zunanje politike bodočnosti. Dejaj je: »Prvič moramo dovesti drugo fazo vojne do končne zmage in poskrbeti, da Nemčija in Japonska ne bosta nikdar več mogli tvegati kake vojne. Drugič moramo hraniti in še razširiti sodelovanje in skupnost namenov, ki sedaj obstoji med velikimi državami, ki so se med to vojno skupno bojevale. Tretjič moramo stalno skrbeti za to, da v polni meri prispevamo k temu, da se dejansko vzpostavi vlada pravičnosti in poštenega ravnanja med vsemi narodi in državami, majhnimi in velikimi. Četrthi moramo podpirati one socialne in ekonomske pogoje, kateri ustvarjajo ozračje miru, in petič: moramo se zavedati, da živimo v svetu, kjer ni vlada nobene države, pa naj si bo najmočnejša, popolnoma neodvisna.«

Izjava sovjetskega veleposlanika v Združenih državah Gromikova

London, 29. 5. (Reuter.) Moskva: Sovjetski veleposlanik v Združenih državah Gromikov je, kot poroča Sovjetska agencija Tass, govoril pri večerji v San Franciscu in dejal: »Zdaj, ko je končana naloga uničenja hitlerjevske Nemčije, moramo rešiti problem, kako zavarovati mir in plodno sodelovanje med narodi. Izkušnja evropske vojne nas opravičuje trditi, da bodo problemi rešeni. Če hočemo rešiti te probleme, mora med svetovnimi velesilami vladati zaupanje. Lahko jih rešimo, če vlada to zaupanje in če veliki, miroljubni narodi delujejo v sožitju. Pomankanje razumevanja in sožitja med zaveznicami lahko resno ogroža mir in varnost narodov v bodočih letih.«

Komisar zunanjih zadev Ukrajine Manuilski je dejal: »Kri, ki so jo prelila naša in vaša ljudstva za pravično stvar, potrjuje naše splošno prijateljstvo z vami. Ehinost med našimi narodi se mora po vojni nadaljevati. Na svetu ni niti enega edinega mesta, kjer bi mogle koristiti narodov Sovjetske zveze trčiti ob koristi ameriškega naroda. Ukrajinska

republika potrebuje mnogo opreme za obnovu. Amerika si ne želi brezposelnosti po vojni. Ta želja ustvarja trdno podlago za naše gospodarsko sodelovanje.«

Komisar zunanjih zadev beloruske republike Kiselov je dejal: »Zdaj čutimo z našim ljudstvom, ki dela pri obnovi svojega od sovražnika uničenega gospodarstva, kot nikdar poprej potrebo trdnega in trajnega miru ter splošne varnosti. Storit moramo vsakršen napor, da rešimo našo bodočo generacijo strahot vojne in da enkrat za vselej odstranimo že samo možnost napadalnih dejanj s strani fašističnih izvržkov človeštva.«

Gospodarsko zborovanje v Sofiji

Moskva, 29. maja. (Tass.) Sofija: Bolgarski radio poroča, da se je vršilo prvo zborovanje Vrhovnega gospodarskega sveta. Zborovanju je predsedoval minister brez portfelja generalni pročičnik Dobri Terpešev. Predstavniki narodnega odbora Domovinske fronte, glavni tajnik ministrstva za trgovino in drugi so se udeležili zborovanja. Na zborovanju so obravnavali vprašanje ureditve tržnih cen.

TASS. Moskva, 29. maja. Kot poročajo iz Zagreba so jugoslovanske oblasti aretirale bivšega ministrskega predsednika Pavelčevega vlade Nikolo Mandiča in ministra prava Hankija ter ministra za prosveto Mačanca, Pavelčeve najožje sodelavce Mešina in Mileta Budaka, namestnika ministra vojske generalnega poročnika Milića, namestnika komandanta domače oborožene sile Steinla in 8 ožjih Pavelčevih pristašev.

Pogajanja za sestavo nove italijanske vlade

London, 28. maja. (Reuter.) Rim: Pogajanja za sestavo nove italijanske vlade so v polnem teku. Voditelj italij. komunistične stranke, podpredsednik vlade Palmiro Togliatti, ki se je vrnil iz severne Italije v Rim, je v današnji izdaji časopisa »Unità« izjavil, da ni pričakovati, da bi prevzel ministrsko

mesto, razen če prevzame socialistični voditelj Pietro Nenni ministrsko predsedništvo, ter ga je pozval na sodelovanje. Liberalci in krščanski demokrati še niso pristali, da bi vstopili v vlado pod vodstvom Nennija ali katerega drugega socialističnega prvaka.

Ugibanja o sestanku »Velikih treh«

London, 29. maja. (Reuter.) Reuterjev posebni dopisnik Paul Scott poroča iz San Franciscu: Obstaja možnost, da bo predsednik Truman šel iz San Franciscu naravnost na sestanek s Churchillom in Stalinom. Ni še nobenega uradnega sporočila glede na čas in kraj sestanka, vendar pa nekatera dejstva vzbujajo domnevo, da bi se mogel vršiti v zadnjem tednu junija. Prvič namerava Truman govoriti preko radija iz San Franciscu ob zaključku konferencie, ki bo verjetno med 10. in 15. junijem. Drugič, po predvidenem načrtu namerava nato predsednik Truman preživeti več dni v severozapadnih državah. Ako torej vračunamo dobo potovanja, ne izgleda možno, da bi se mogel sestanek vršiti pred 25. junijem. Churchill je pripustil domnevo, da bi se sestanek mogel vršiti za časa britanske volilne kampanje, torej pred 5. julijem. Oni, ki napovedujejo sestanek za zadnji teden meseca junija, poudarjajo, da

britanski ministrski predsednik verjetno želi, da bi bila z godovinska konferenca »Velikih treh« končana pred samim dnevom volitev, celo, če bi njemu samemu ne bilo mogoče vrniti se v London v pravem času za ta dan.

London, 28. maja. (Reuter.) Diplomatski dopisnik časopisa »Manchester Guardian« piše, da so bila storjena vsa prizadevanja, da se pomirijo različni nasprotni pogledi in ustvarijo temelji za bodoče odločitve med voditelji velesil. Vendar pa obstaja po njegovem mnenju v mnogih krogih dvom, če bo prišlo do sestanka med predsednikom Trumanom, maršalom Stalinom in Churchillom tako kmalu. »Zdi se, da je neprimeren prevelik optimizem glede dokončne določitve tega sestanka« — dodaja dopisnik. »Precej časa bi utegnulo miniti, preden bi bile dovršene predhodne ureditve.«

Več svobode v severni Italiji!

London, 28. maja. (Reuter.) Manchester: Današnji časopis »Manchester Guardian« obravnava aretacijo italijanskega socialističnega voditelja Nennija, češ da je prekršil vojaško uredbo, ki prepoveduje politična zborovanja na ozemlju pod vojaško upravo, ter piše: »Gotovo je zelo zažaljeno, da bi Italijani, ki so morali nositi preko 20 let nagobčnike, imeli priliko za politična razpravljanja in politično vzgojo. Nova vlada je bila oblikovana; priprave za okvir nove ustave bodo kmalu končane in

odločena bodo vprašanja dalekosežnega pomena. Ali naj bo severnim Italijanom prepovedano razpravljati o teh zadevah? V kolikor se tiče Italije, se zdi, da je to zanjo zadosti važen razlog, da zahteva svobodo političnih zborovanj. V kolikor se pa tiče Britanije, se pa zdi, da je ta razlog prav tako važen. Smo namreč v nevarnosti, da se bomo zdeli evropskim narodom kot nazadnjaška sila, ki skrbi za to, da zavre demokratske sile v deželah, ki smo jih osvobodili.«

Belgijska socialistična stranka zahteva kraljevo odpoved prestolu

Paris, 30. maja. (AFI.) Bruxelles: Urad socialistične stranke je včeraj priobčil proglas, ki opravičuje zahtevo, naj se kralj Leopold odpove prestolu. Proglas izjavlja, da bo odločitev predložena socialističnemu kongresu, če vprašanje do takrat ne bo še rešeno. Dalje razlaga, da ustavni red sam opravičuje to odločitev. V resnici določa 64. člen ustave, da noben kraljev akt ne more imeti veljave, če ga ne podpišejo ministri. Pri

svojem zadnjem sestanku s člani vlade, ki je ostala v Belgiji, pa je kralj odklonil njihovo prigovarjanje, naj potuje v Francijo, da bi nadaljeval vojno. S tem je prelomil ustavni red, ter se je odločil proti enodušnemu sklepu ministrov. Kralj se ni ponašal, kakor bi se bil moral, nadaljuje proglas, temveč se je odvrnil od svojih sorojakov, zaveznikov, od stvari, za katero se je Belgija borila.

Konferenca v San Franciscu

San Franciscu, 29. maja. Odposlanec »Velikih petih« premagali v razpravi o pravici veta težave, ki so nastopile s protipredlogom Sovjetske zveze. Upajo, da bodo nova navodila, ki jih je dobil sovjetski veleposlanik Andrej Gromikov iz Moskve, omogočila sporazum, ki je bil dosežen med odposlanci. Prvotno se je namreč smatralo, da naj se veto-pravica velesil nanaša samo na vprašanja, ki se tičejo »vedbe« postopka, torej glede konkretnih ukrepov, ki naj se uporabijo v določenem primeru, dotim sedaj Rusi predlagajo, naj se ta pravica razširi tudi na vprašanje o »vedbi« postopka, to se pravi na odločbo, s katero se neko vprašanje proglasi kot zrelo za postopek in odprto za debato. Britanci so sedaj predlagali dodatek k listini, ki naj bi prišla svetovno organizacijo, da razpravlja o položajih in sporih, ki se zde, da grozijo svetovni varnosti. Ta dodatek bi omejil važnost odločitve odbora, dali gre za vprašanje »postopka« ali ne. Če bi bilo popolnoma jasno, da mora varnostni odbor poseči v vsak spor, ki mu je predložen, potem bi se, tako pravijo Britanci, strinjali z ruskim stališčem, da bi v primerih kakšnega nepredvidenega in kompliciranega spornega vprašanja veljala pravica veta.

Napredovanje mladih poljskih oficirjev

Moskva, 28. maja. (Tass.) Varšava: Poljski radio sporoča, da se je v častniški tankovski šoli v Modlinu vršilo svečano napredovanje 806 kadetov. Predsednik časasne vlade poljske republike Osubka-Moravski, vrhovni poveljnik poljske vojske maršal Rola-Zimjerski, general Spihalski in drugi so prisostvovali zborovanju, ki se je vršilo ob priliki napredovanja. Po končanem cerkvenem obredu, ki ga je izvršil duhovnik polka, je vrhovni poveljnik maršal Rola Zimjevski svečano proglasil

napredovanje mladih tankovskih častnikov poljske vojske. »Poljska,« je rekel ministrski predsednik Osubka-Moravski v svojem govoru, »je izpolnila za zaupanjem nalogo, ki jo je določil narodni svet Poljske in začasna vlada. Naloga, ki čakajo našo vojsko, so vzdrževanje miru na zahodnih mejah za svobodni in neodvisni obstoj domovine.« V svojem nagovoru mladim častnikom je maršal Zimjerski pozval častnike, da prevzamejo svojo novo dolžnost. »Zapomnite si,« je rekel, »da kakovost vojske zavisi predvsem o kakovosti njenih častnikov.« Po slavnosti napredovanja se je vršila parada mladih častnikov poljske vojske.

Prva bolgarska armada se je vrnila domov

Sofija, 29. maja. Po osemmesečnih operacijah proti Nemcem, se je prva bolgarska armada vrnila domov. V času borb je ta armada prehodila 1500 kilometrov po ravninah in gorah Jugoslavije, Madžarske in naposled Avstrije.

Taborišče smrti na Norveškem

Moskva, 29. maja. (TASS.) London: Kot poroča norveški informacijski urad, je oddelek norveške notranje fronte odkril nemško taborišče smrti za sovjetske vojne ujetnike na Bolernskih otokih ob vzhodu v Oslo-fjord. Več sto bolnih in od suženjskega dela popolnoma izčrpanih sovjetskih državljancev je bilo zaprtih v taborišču, ko so ga odkrili. Do sedaj še niso mogli natančno ugotoviti, koliko jih je v tem taborišču podleglo, brez dvoma pa jih je bilo več sto. V trenutku, ko so prišli norveški vojniki na otok, je bilo nad 50 ujetnikov tako shranjen, da jim je bilo nemogoče rešiti življenja.

Newyorški „Times“ o položaju v Trstu

Trst, 30. maja. Newyorški »Times« prinaša poročilo dopisnika iz Trsta Brackerja, ki pravi med drugim, da v mestu vladata med prebivalstvom popoln red in mir. Treba je nadalje smatrati, da

so prebivalci Trsta popolnoma drugačnega mnenja, kot večina prebivalstva v Italiji in da govorita italijansko-slovenski svet in skupščina resnično v imenu njih vseh.

Polkovnik Krenner Rupnika: »Kako to, da se ti ljudje vračajo? Saj so vendar uprave taborišč dobile Himmlerjev nalog, da je treba vse pobiti!«

DRUGI KONGRES

Slovenske protifašistične ženske zveze
bo dne 9. in 10. junija

Matere in žene zmagovitega slovenskega naroda, sestre in hčere padlih slovenskih junakov, vdove okupatorjevih žrtev, matere ubitih snov, kmetice, delavke, izobraženke, junaške partizanke, požrtvovalne bolničarke, pogumne aktivistke, žene svobodne Ljubljane, Maribora, Trsta in Gorice, matere, žene, sestre in hčere tlačene Koroške, žene Beljaka in Celovca, ki se trpite pod udarci preoblečenih gestapovcev, žene širne Slovenije, pripravite se na veliki dan slovenskih žena, pripravite se na II. Kongres protifašističnih žena Slovenije!

Svoj II. Kongres bomo praznovali Slovenke v krogu žena vseh slovenskih in drugih sosednih narodov. Zato je potrebno, da se na II. Kongres dobro pripravimo. Ogromen je bil naš delež v veličastni borbi za osvobodjenje, častno smo izpolnile svojo narodno dolžnost. Naj II. Kongres pokaže rezultate našega dela. Zberimo točne podatke o svojem delu, o svojih žrtvah, o svojih zvestobi do zasužnjene domovine. II. Kongres naj pokaže, kaj sta slovenska mati in žena doprinesli k osvoboditvi domovine. Že na predkongresnih okrožnih sestankih ugotovite, koliko ste žene žrtvovali

za zmago kot borke in bolničarke, koliko in kako ste se žrtvovali borem, kako ste širile idejo osvobodilnega gibanja, kako ste delale v političnih odborih Osvobodilne fronte, kako in v kolikšnem številu ste delale v odborih narodne oblasti. Takoj po predkongresni konferenci pošljite zbrane podatke, da jih bomo zbrali in na Kongresu prikazali, kako visok je delež slovenskih žena. Zakaj slovenska žena je enakopravna po svojih pravicah, enakovredna žrtvovala, dajala, se borila, vztrajala, ljubila in sovražila, kakor se je boril, vztrajal in žrtvoval slovenski fant, slovenski mož. Na II. Kongresu moramo dati točen obračun za to svoje opravljeno delo same sebi, svojemu narodu, vsem ženam velikih slovenskih in drugih svobodoljubnih narodov sveta. Na II. Kongresu moramo pokazati, da je slovenska žena po svoji politični zrelosti, po svoji delavnosti in zvestobi do domovine enakovredna bratskim narodom Jugoslavije, enakovredna slavim ženam sovjetskih in drugih svobodoljubnih narodov.

Vse sile za dobro pripravo na II. Kongres slovenske protifašistične ženske zveze!

Na smrt obsojen zločinec in izdajalec slov. naroda

Ljubljana, 30. maja.

Vojaško sodišče ljubljanskega vojnega področja je s sodbo v imenu narodov Jugoslavije obsodilo na smrt s streljanjem Erhardta Pozniča, rojenega 6. 10. 1898. v Trstu, stanujočega v Trbovljah, Loke 410.

Vojaški tožilec je v svoji obtožnici navajal, da je bil Poznič 1. Zloglasni »raztrganec« in kot tak najoži pomagati in sodelavec Gestapa. 2. Da je nekega dne v zgodnji pomladi leta 1944 kot »raztrganec« aktivno sodeloval z gestapovci Lovračem iz Zagorja, Jelenom in Gračnerjem iz Trbovelj ter še z več drugimi pri provokaciji in aretaciji narodno zavednega kmeta Antona Čebina, vulgo Skurjevca, in njegove 15-letne hčerke, oba doma iz vasi Spodnje Zavine, katerima so navedeni istočasno izropali vso živino in živčne potrebščine.

3. Da je kot Sturmführer pri brambovcih v Trbovljah pretepal narodno zavedne Slovence, ki niso pozdravljali s švabskim pozdravom.

4. Da je kot Sturmführer izvrševal prisilno mobilizacijo našega ljudstva za sovražno vojsko.

5. Da je kot zagrižen pristaš nemškega fašizma nad nekimi prisilno mobiliziranimi tovarišmi ob priliki akcij proti partizanom, kateri tovariši se je skušal s simulirano boleznijo izogniti borbi, kričal in mu grozil, da ni drugega vreden kot da se ga ustrelj.

Zakrivil je s tem kazniva dejanja sodelovanja v sovražnikovi službi in v svojstvu »raztrganca«, provokatorja ter ovađuha mobiliziral naše ljudstvo za sovražno vojsko. Nečloveško je postopal z narodno zavednimi Slovenci kot funkcionar okupatorjevega terorističnega aparata ter se je z vsem tem pregrešil po členu 13. in 14. uredbi o vojaških sodiščih.

Obtožnica popisuje Pozničeve zločinsko delovanje v sovražnikovi službi in sodišče kot ljudsko sodišče, zaključuje obtožnica, naj sodi in obsodi tega »raztrganca«, zločince in izdajalca slovenskega naroda, ker je krivda obtoženca popolnoma dokazana in utemeljena.

Vojaško sodišče je v navzočnosti obtoženca na obtožbo tožila 25. 5. 1945. po opravljeni ustni razpravi in po predlogu tožila na kaznovanje dne 28. maja 1945 razsodilo, da je obtoženi Erhardt kriv v vseh točkah obtožnice ter se ga zaradi tega obsodi v smislu člena 16 uredbe o vojaških sodiščih na smrtno kazen s streljanjem, na izgubo vojaške in državljanske časti in zaplenbo imovine.

Iz Idrije

Trst, 29. maja. V Idriji je svojočasno obstojala Bratovska skladnica, v katero fond so plačevali rudarji, delavci in namestenci v Idriji. Ko je fond znašal dva milijona petsto tisoč lir, je propadel. Italijanski fašisti pa so si s tem denarjem, ki so ga idrijski rudarji krvavo prislužili, napolnili žepa in ga odnesli v Rim.

V mestu se nahaja ubožnica, ki ima lastno postopje. V ubožnici sedaj žive tisti, ki so jim bili radi bombardiranja porušeni domovi. Ko bo Idrija obnovljena, se bo postopje vrnilo staremu namenu. V postopju je prostora za 40 revčev. Hiralnica, ki jo okrbuje sestre usmiljenke, hrani dnevno 40 ljudi. Hrana je zastonj, toda upati je, da bodo kmalu prišla zaželjena živila.

Cestitke maršalu Titu za rojstni dan

Trst, 29. maja. Ob priliki svojega rojstnega dneva je maršal Tito prejel brzojavne čestitke od predsednika bolgarske vlade Kimona Georgijeva. Predsednik mu je želel ves uspeh v njegovem prizadevanju, da vodi državo v svobodi in blagostanju.

Akademik Deržavin je zaželel maršalu Titu in preko njega vsem jugoslovanskim narodom vso srečo. Poleg tega je maršal Tito dobil brzojavne čestitke od bolgarskega opolnomočenega ministra pri jugoslovanski vladi Petra Todorova, vojnega ministra polkovnika Damjana Bolčeva, predsednika vrhovnega zavezniškega poveljstva pri jugoslovanskem generalnem štabu letalskega vicemaršala Lylea Arthurja, od ministra pošte, telefona in brzojava dr. Draga Marušiča in drugih uglednih osebnosti.

Proslava rojstnega dne maršala Tita

Novo mesto, srce Dolenjske, je proslavilo rojstni dan našega osvoboditelja, maršala Tita z veliko slovesnostjo. Malo pred sedmo uro se je zbralo na Grmu polno občinstva, zlasti mladine, ki je z velikim navdušenjem vzlikala maršalu. Dolga povorka se je nato razvila proti mestu. Hiše so bile vse okrašene z zelenjem in cvetjem. Vidno se je odražala okrasitev Ljubljanske ceste in Glavnega trga. Zlasti rotovž, kjer so prostori Mestnega odbora OF, je bil ves v cvetju in zelenju. Postavljeni so bili tudi mlaji. Mesto je bilo ena sama luč. Navdušeni klici maršalu Titu so odmevali v noč preko Krke. Z balkona mestne hiše je tov. Gosnar v svojem govoru orisal lik našega osvoboditelja tov. Tita in vse njegovo zgodovinsko delo, ki ga je izvršil za naš narod. Po slavostnem govoru je povzel besedo še član Mestnega odbora tov. Adam Franc in prebral občinstvu vdanostno brzojavko, ki je bila odposlana v Beograd. Še pozno v noč so žareli po okoliških in bližnjih hribeh kresovi. Predno so se pričeli ljudje razhajati, pa se je mladina prišla za roke in zaplesala s hrabrimi partizani ob zvokih harmonike svoje priljubljene kolo.

★

Danes ob 17 nogometna tekma

Reprezentanca III. armije

Danes dne 31. maja bo na igrišču SK Ljubljane ob 17 nogometna tekma med reprezentanco III. Armije, ki jo sestavljajo večina odlični igralci Beograda z Božovičem na čelu in našo SK Ljubljano.

Ker so reprezentanti dosegli v zadnjem času odlične uspehe, bo ta tekma sigurno zelo zanimiva.

Pogreb v Žužemberku pomorjenih civilnih žrtev bo v nedeljo, 3. junija ob 4 popoldne.

rati obtoženčeve izjave, da je skušal dobiti stike s partizani na Kotredu za olajševanje, ker bi lahko že pre stopil k partizanom, saj so se vedno nahajali v bližnji okolici Trbovelj. Da bi skušal cel vod privedi k partizanom, smatra sodišče za neverjetno, ker tega ni izpeljal tako, da bi imelo uspešen izgle.

Celo vrsto dejanj smatra sodišče za dokazana. Že za vsako posemno izmed teh dejanj bi zaslužil obtoženec smrtno kazen.

Kljub temu, se zaključuje sodba, da nam je zasijala dolgo pričakovana svoboda in kljub temu, da so hlapi barbarkega nacizma poteptani v prah, smatra sodišče, da ne sme imeti usmiljenja z ljudmi, katerih značaj je tak, da so podpirali tak barbarski režim kot je bil Hitlerjev.

Ce bi bili vsi ljudje takega kova, se ne bi nikdar otresli okupatorjevega jarma in bi slovenski narod še danes ječal pod gestapovskim škornjem, če ne bi bil celo že uničen. Že dejstvo samo, da je obtoženec prišel iz Srbije v Trbovlje, da si pridobi položaj, ki bi mu donasal koristi, govori za to, da sodišče proti obtožencu ne sme izreči milejše sodbe kot je izrekla njegova lastna mati in drugi, ki so trpeli zaradi njegovega propadlega značaja.

Pri odmeri kazni za takega narodnega sovražnika se je moralo sodišče odločiti za najtežjo kazen, ki edino lahko pri prizadetih vzbudi zavest zadoščena.

Višje vojaško sodišče za Slovenijo je odobrilo prvostopno sodbo in na smrti obsojeni Poznič je bil 29. maja t. l. ob 21. uri justificiran.

Ta pravična sodba nad enim izmed takozvanih »raztrganec«, to je ljudi, ki so se priključili na partizansko področje in se izdajali za partizane, pri tem pa igrali vlogo ovađuov, saboterjev in narodnih zločincev, ter zakrivilii strašne žrtve v vrstah aktivnih borcev za svobodo, dokazuje, da je naš vojaško sodišče najodločneje pripravljeno iztrebiti vse pojave in posledice fašizma v naših krajih, da bo zadoščeno pravici in vsem, ki so strahotno trpeli zaradi takih zločinov neskončno žrtvovali za našo svobodo.

Iz Slovenskega Primorja

Sprejem češkoslovaške misije pri predsedstvu Pokrajinskega NOO za Slovensko Primorje

Trst, 28. maja. Predsednik Pokrajinskega NOO za Slovensko Primorje France Bevč je sprejel pretekli četrtke v prisotnosti tajnika dr. Bogdana Breclja in odvetnika Josipa Frolje, člana tržaškega cestnega sveta, Jana Kublerja, šefa češkoslovaške vojne misije Bogomila Bartoša, predsednika tržaškega narodnega odbora Čehoslovaške republike in Josipa Kolaržiča, tajnika iste sekcije. Ob tej priliki se je razpravljalo o raznih vprašanjih v duhu tradicionalnih odnosov bratskega prijateljstva med Jugoslavijo in Čehoslovaško. Čehoslovaška delegacija je predložila naši oblasti svoj program v pogledu bodoče aktivnosti navedenega tržaškega odbora. Ta aktivnost bo vedno močnejša posebno na kulturnem in gospodarskem polju ter bo urejevala prisrčno sodelovanje z našo oblastjo, kar je iskrena želja vseh pristojnih krogov obeh prijateljskih narodov. Predsednik France Bevč je izrazil delegaciji svoje zadovoljstvo in pohvalo za delo, ki ga izvaja čehoslovaški odbor posebno na gospodarskem polju. Istočasno je tudi obljubil vso možno pomoč in podporo za vse podvige, ki so v načrtu tega odbora.

Otvoritev mladinskega doma v Gorici

Trst, 29. maja. Dne 26. maja je bil v Gorici otvorjen mladinski dom. Po dolgih letih fašističnega zatiranja bo ta dom postal središče, kjer se bo vsa naša

mladina, italijanska in slovenska, skupno sestajala in se dvigala v novo življenje. Ob priliki otvoritve mladinskega doma so mladenke iz mesta in iz predmestij priredile kulturno prireditev. Povabljeni so bili tudi predstavniki naše vojske.

Proslava Titovega rojstnega dne v postojnskem okraju

Trst, 29. maja. Na predvečer Titovega rojstnega dne je bila slavostna povorka z baklami in godbo IV. armade. Na rojstni dan maršala Tita pa se je zbrala mladina iz vsega okraja v okrašenih dvorani, polni napisov in slik maršala Tita. Pričelo se je prvo zasedanje ZSM dopoldne. V imenu hrvaške mladine je navzoče pozdravila tovarišica Anka. Tovariši Marjan je podal politični pregled. Sprejet je bil sklep, da bo mladina delala s podvojeno silo in da ne sme ostati neobdelane niti ped zemlje. Popoldne je proslavljala Titov rojstni dan igralska skupina IV. armade.

Obnovljenih je več žag v postojnskem okraju

Trst, 29. maja. V postojnskem okraju je bilo obnovljenih več žag, ki v času okupacije niso obratovale. Poleg drugih žag je bila obnovljena tudi Urbančičeva. V njej je zaposlenih 16 delavcev, ki dnevno načagajo 30 m³ desk. V najkrajšem času bo pri tej žagi delalo 40 delavcev, ki bodo dnevno načagali 70 m³ desk.

Slovenke, ki so se razgovarjale s Titom

Slovenske žene bodo zborovale

Danes, ko so sovražniki našega naroda premagani, danes, ko je potrebno za vsako ceno obraniti in ohraniti težko priborjeno svobodo in našo narodno oblast in je pred nami velika naloga obnove in izgradnje porušene domovine, končno javno določamo, da se bo v dne 9. in 10. junija letošnjega leta sredi svobodne Ljubljane vršil II. kongres protifašističnih žena Slovenije.

Pred kongresom moramo na terenu vsakega okrožja izvesti okrožno

predkongresno zborovanje žena, ki mora biti priprava na kongres sam in zaključek in dopolnilo vsega dosedanjega dela v sklopu predkongresnih priprav. Predvsem pa mora biti velika manifestacija vseh borbenih žena in obenem vsega naroda za potrditev in dokončno zagotavljanje vseh tistih teženj in zahtev, ki jih je slovenski narod izrazil v temeljnih točkah Osvobodilne fronte in za dossego, katerih se je boril dolga štiri leta in prelil zanjo toliko predragocene krvi. Organizaciji in poteku tega okrožnega predkongresnega zborovanja posvetite vso pozornost. V pojasnilo dobro preštudirajte okrožno

glavnega odbora SPZZ, ki jo boste tudi v najkrajšem času prejeli. V njej boste našli precej navodil. Sicer pa vestno orjajte vse vire naše propagande od radia pa tja do dnevnikov, ki bodo vse dni do kongresa imeli posebno kongresno rubriko.

V zadnjih dneh pred kongresom morajo OF in SPZZ odbori storiti vse, da bo kongres dobro pripravljen in da bo dosegel tiste cilje, ki jih sleduje.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Org. tajnik IOOF:
dr. Marjan Brečelj.

IZ SOVJETSKE ZVEZE

„Zibelka ruskega poljedelstva“

Delovanje poljedelske akademije, kjer poučuje tudi slavni Dimitrij Prijanšnikov

Poljedelska akademija, imenovana po velikem ruskem znanstveniku Klimentu Timirjazevu, bo v kratkem podelila akademsko čast 200 izbranim agronomom, specialistom za vrtnarstvo. Timirjazeva akademija je zibelka ruskega poljedelstva. Na njej je študirala večina vidnih znanstvenikov agronomov.

Naš dopisnik, ki je obiskal akademijo, piše: Po četrtini vožnji iz središča Moskve se odpre pot k lepim, zelenim poljem, vrtovom in nasadom, kjer so zaposlene skupine dijakov. Veliko poslopje akademije se dviga iznad drevenih vrhov parka in gozda. Poljedelska akademija zavzema prostor nad 800 ha in sestoji iz 17 poslopij, kjer so oddelki za gojitev, zboljanje in mehanizacijo poljedelstva. Akademski knjižnica vsebuje nad 600.000 izvodov posebne književnosti. Na poljih so majhni laboratoriji — poljski centri — za vajbanje in za znanstveno eksperimentalno delo. V osemdesetih letih obstoja akademije se je izvečalo 12.000 specialistov.

Večina sedanjih profesorjev in pre-

davateljev je diplomirala na tej akademiji. Med temi so avtorji 250 knjig, ki jih dijaki sedaj koristno uporabljajo. Med akademiki, ki so tu diplomirali, je 9 učencev Klimenta Timirjazeva: Dimitrij Prijanšnikov, Trofim Lišenko, Ivan Jakušin in drugi. Dimitrij Prijanšnikov je med vojno razvil postopek za preustroj žetve na bombažnih poljih osrednje Azije. Za povečanje proizvodnje poljskih pridelkov v vzhodnem delu dežele predlaga znanstvenik, da se obogati zemlja z nitrogenom s pomočjo gnojila. Ta zamisel, preizkušena v nasadih akademije, je rodila krasne uspehe.

Vsako leto obdržijo v akademiji najboljši nadarjeni izmed diplomiranih dijakov in jih uporabijo za eksperimentalna dela.

Spomladi se dijaki praktično učijo. V majhnih skupinah odidejo v oddelke za poljske, ki so v bližini Moskve in v drugih delih dežele. Letos se prične študij v novih oddelkih za obnavljanje rasti in pred bolezni in v oddelkih za perutinarstvo. (TASS.)

Obnova Krima

Po enem letu osvoboditve Krima so obnovljiva normalno življenje. Vzpostavljeno je bilo 185 podjetij za prebrano, ki so razdelila deželi proizvode v vrednosti 31.000.000 rubljev. Znamenite krimsko tvornice so dobavile 3 milijone steklenic najboljših vin.

Krimski mesta Sevastopol, Simferopol, Kerč, Feodosija, Jalta, Evpatorija se dvigajo iz ruševin s pomočjo delavnosti vsega prebivalstva. Delavci in nameščenci v Sevastopolu so posvetili nad 860 tisoč ur dela za obnovo svojega rodnega mesta. Skoraj 100.000 kv. metrov površine je bilo obnovljeno v tem mestu, ki so ga Nemci popolnoma porušili. V Kerču je začelo poslovanje podjetje za popravila ladij, ki je že doseglo predvojno proizvodnjo. Na južni obali Krima so odprli 40 sanatorijev in okrevališč, kakor tudi zavod za fizikalno zdravljenje.

Polotok se prebujajo polagoma v kulturno življenje. Trenutno obstaja 9815 šol, ki jih poseja 90.000 otrok, zdravniški, pedagoški, poljedelski zavodi in 12 tehničnih višjih šol. V mestih in vaseh so zopet odprli kulturne zavode, društva, knjižnice, gledališča in kinematografe. Pom'adanska setev se je izvedla letos pod normalnimi pogoji. 47 obnovljenih postaj za stroje in traktorje vzdržuje zvezo s preko 900 kolhoz. Krimski kmetje so prejeli od države, republik in dežele skoraj 11.000 glav goveje živine in 84.000 ovc. Na kolhozih so organizirali 2500 farm za odgojo živine. (TASS.)

Novi sirotišnice

Kolektivna gospodarstva Sovjetske zveze so ustanovila med vojno približno poldrug tisoč sirotišnic. V Malinskem distriktu je 60 kolhozov organiziralo otroške domove na lastno pobudo. V vasi Buturlinovka pri Voronežu so odprli 3 dežje domove. Kmetje so posejali zanje polja, jim dali živino, nasadili sadovnjake, jim pomagali organizirati mlekarstvo in čebelnjake ter zbrali mnogo otroških oblek in čevljev. (TASS.)

Kolhoz imenovan po maršalu Žukovu

Po zmagi so kmetje nekega kolhoza v dolini Volge poslali pismo junaku domoljubne vojske, maršalu Žukovu in ga prosili dovoljenja, da imenuje svoj kolhoz po njem. Maršal je brzojavno sporočil kmetom svoj pristanek in jim želel uspehov pri delu v dobi mira. (TASS.)

Pomagajmo tovariško drug drugemu v teh odločilnih časih!

IZ POLJSKE

»Mrtvašnica« v Oswiecimu

Te dni je prispela v Moskvo Ester Margolia, 20 letna jetnica iz taborišča Oswiecim, ki ga je osvobodila Rdeča armada. Na roki ima vžgano številko 30.910, ki je bila 20 mesecev njenega jetništva v Oswiecimu njeno edino ime. TASSov dopisnik je povzel iz njenega pripovedovanja sledečo žalostno zgodbo: Ester in njena mati sta prišli v Oswiecim 20. decembra 1942 skupno s desetstotimi drugih poljskih državljan. Kljub 20 stopinj mraza so Nemci slazili ženske v barake brez šip in jim ukazali, naj se popolnoma sledejo. Po podrobnem ogledu so odbrali 500 mladih, krepljkih deklet, med katerimi je bila Ester. Vse druge, s njimi tudi Esterino mater, so na mestu zažgali v krematoriju. Mlado dekle je prišlo v skupino poljskih delavk.

»Na delo smo hodile vsak dan ob štirih zjutraj,« je pripovedovala Ester. »Na zamudnice so šivali psa. Nemci so vsak dan odbrali bolna in izbrpana dekleta ter jih pošiljali v krematorij. Leta 1943. sem bila dvakrat težko zbolela. Prvič za pegastim legarjem, drugič na trebušnem legarju. Z vsemi močmi sem se trudila, da bi zakrila svojo bolezen, ker sem se le tako lahko rešila gotove smrti. Kljub temu pa me je napadel delirij in dr. Krenning, ki je videl, da sem bolna, me je že odločil za krematorij. S poslednjim naporom sem simulirala ozdravljenje in se tako otela. Skoraj vseh mojih 500 tovarišic, odbranih 22. decembra 1943 za poljsko delo, je umrlo. Mnoge izmed njih so zblaznele. Tako n. pr. moji dve prijateljici, Rusinja Nadja in Ukrajinka Galja. V Oswiecimu so ju internirali zato, ker sta skušali pobegniti iz nemškega jetništva. Prav tako je zblaznela mlada Poljakinja Zora Zwierodek iz kraja Zdunska Wola, katere starša in sestro so zažgali.

22. januarja 1945 so prišli iz Katovice agenti Gestapa, da bi likvidirali celotno taborišče. Zbrali so 800 jetnic in jih poslali v neznan smer. Pozneje pa sem zvedela, da so jih na poti ustrelili. Meni se je posrečilo rešiti s tem, da sem se skrila v barako med bolnice, ki je Nemci niso hoteli razrušiti. Po petih dneh tesnobnega čakanja v zapuščenem taborišču je napolnil najširšeji trenutek mojega življenja: 27. januarja 1945 smo jetnice »mrtvašnice« sprejele Rdečo armado, ki nas je osvobodila pokla v Oswiecimu, je zaključila pripovedovanje Ester Margolia.

»Varšava obtožuje«

Ko so Nemci v Varšavi začeli ropati kulturne vrednote poljske prestolnice, so zaman iskali slavno Matejkovo sliko »Tretjemajska skupščina«. Pred nekaj dnevi pa je bila slika zopet najdena v dobro prikritem skrinjarišču, kamor so jo spravili muzejški delavci. Slika je najbolje ohranjena in bo prišla kmalu na razstavo »Varšava obtožuje«. (TASS.)

KULTURNI RAZGLEDI

Praznik Vladimirja Nazorja

Včeraj je obhajal 69 let svojega življenja največji sodobni hrvaški pesnik in predsednik ZAVNOH-a Vladimir Nazor

Redki so jubileji, kakor ga slavi pesnik in politik Vladimir Nazor: s ponosom lahko zre na svoje pesniško delo, ki je bilo vselej izraz borbe in upora, in na svojo pot politika-borca, ki se je odzval klicu svojega ljudstva in doživel z njim popolno zmago.

Pesnik Vladimir Nazor nikoli ni mislil, da bi postal politik, a že v zgodnji mladosti je občutil svojo globoko, elementarno povezanost z ljudstvom. V dobi, ko je rajna avstro-ogrska monarhija zatirala nacionalne težnje slovanskih narodov, je bil Nazor pesniški glasnik mladega rodu, bil pesnik toplga domovskega čustva, ki je neprestano pozival svoj narod k uporu in obrambi narodnih pravic.

Vladimir Nazor je pravilno razumel dolžnost umetnika, da neprestano utripuje s srcem svojega naroda, da iz njegovih neizčrpnih virov bogati svojo pesniško dušo, da svojemu narodu kaže pot k napredku in svetlobi. V dneh, ko so premnogi umetniki zatajili svoje pravo umetniško poslanstvo, zatajili in omadeževali čast »zemlje naše ponosne, se je Vladimir Nazor z glavo starca, a s srcem mladeniča odpravil na pot, po

kateri je moralo iti njegovo ljudstvo. On, nekdanj pesnik-romantik, se je pridružil naši partizanski vojski. Pesnik, ki je imel za seboj že preko 50 let književnega delovanja, je postal pesnik naše partizanske borbe. Nazor je okusil vse lepote in strahote te borbe. Preživel je kalvarijo četrte in pete sovražnikove ofenzive, preživljal veličastno epopejo Titovih borcev, se prebijal skozi zimo, lakoto, izmučenost in oklepe smrti. Velikanski, nadčloveški so bili napori starca, da vzdrži na težki poti Titovega partizana. In vendar je vzdržal! Dajala mu je moč njegova silna vera v pravično borbo hrvaškega naroda in vseh narodov Jugoslavije, vera v neuklonljivost in neuničljivost svobodoljubnega ljudstva.

Pesnik-partizan je znova postal učitelj svojega naroda. Ljudstvo mu je izkazalo svoje zaupanje in ga izbralo za predsednika ZAVNOH-a, za predsednika prvega hrvaškega narodnega parlamenta. Zdal se je Vladimir Nazor vrnil v svoj Zagreb, da od tam razprostre dobroto in zvestobo svojega srca nad vso svobodno hrvaško domovino.

Zdravo, pesnik-borec, zdravo, si volasi Titov partizan — državnik!

Prvi simfonični koncert v svobodni Ljubljani

Ob ponedeljskem koncertu tržaških glasbenikov

Vezi med Trstom in novo Jugoslavijo postajajo iz dneva v dan vse krepkejšje, vse tesnejše. To je pokazal tudi ponedeljski koncert, ki ga je izvajal tržaški radijski orkester, pomnožen s člani orkestra Verdijevega gledališča v Trstu.

Slovenec smo imeli živahne kulturne stike s Trstom že v prejšnjih dobah. Veliko število naših kulturnih delavcev je več ali manj časa živelo v Trstu. V mestu samem so nekdanj delovali mnoge kulturne ustanove, ki so bile v neposrednem stiku z ljubljanskim kulturnim središčem. Tesno kulturno sodelovanje je v tržaškem mestu obstajalo tudi med italijanskim in slovenskim prebivalstvom. Se posebno v glasbenem življenju je sodelovanje tržaških Italijanov in Slovencev bilo zelo razvito. Toda fašizem, ki je netil nacionalni šovinizem in nestrpnost med tržaškimi ljudstvom, je zatiral skurna kulturna stremeljenja tržaških Italijanov in Slovencev, kakor je zatiral vsako svobodno kulturno snovanje in ustvarjanje sploh. Njegovi poskusi, da bi zasejal seme trajnega razdora med Italijane in Slovence v Trstu, so sicer bili zaman. Tržaško ljudstvo je vedno čutilo, da njegova usoda zavisi od skupnih naporov Italijanov in Slovencev, od njihovega sodelovanja in povezanosti. Tržačan je že po svojem značaju miroljuben, visoko kulturni človek, ki se nikoli ni mogel sprijazniti z imperialističnimi, nasilniškimi metodami in cilji fašizma.

Jugoslovanska armada, ki je osvobodila Trst, je tržaškemu prebivalstvu prinesla tudi neomejene možnosti razvoja. Tudi na kulturnem polju bo Trst lahko zavzel ono mesto, ki mu po vsej pravici pripada. Tržaški Italijani in Slovenci — kulturni delavci se v polni meri zavedajo svoje dolžnosti, da skupaj kulturno ustvarjajo in gradijo, da se seznanjajo s kulturo vseh jugoslovanskih narodov in da jim posredujejo visoki kulturni nivo svojega mesta.

Koncert, ki so nam ga priredili tržaški umetniki, je zatorej vzbudil v Ljubljani vso zasluženo pozornost. Program je obsegal nekatera dela, ki imajo pomembno mesto v svetovni simfonični literaturi. Vivaldiejev Concerto grosso za godalni orkester je klasično delo, ki po svoji instrumentaciji zahteva tehnično izvežbane izvajalce in pronicljivo interpretacijo. Gostje se verjetno zaradi prevelike utrujenosti, ki jo je zahtevala pot,

niso v začetku dovolj razgibali in je marsikaj ostalo neizdelanega, toda pokazali so kar zadovoljivo skladnost in dobro tehnično obvladovanje. Napovedana Hllersbergova »Predigra k farsci« bi bila za nas in verjetno za vse ljubljansko občinstvo predstavljal zanimivo glasbeno novost tržaškega avtorja, a je iz razlogov tehničnega značaja odpadla. V Martuccijevem »Klavirskem koncertu v B-molu« se je pianist Angelo Kessissoglu izkazal kot umetnik finega občutja, a soldnim obvladovanjem tehnike in poglobljenim smislom za interpretacijo. Orkester je bil tu in tam preglasen, a dovolj skladen s pianistom. Toda, kar je pred vsem pritegnilo ljubljansko občinstvo, je bila svetovno znana Dvořakova simfonija »Iz novega svetca«, ki jo je dirigent maestro Luigi Toffolo dirigiral na pamet. Dirigent Toffolo je brez dvoma vložil vso dobro voljo, da bi čim bolje interpretiral bogastvo Dvořakove slovenske melodike. Toffolo je temperamenten dirigent z njemu lastnim načinom dirigranja, ki pa zna izrabiti možnosti posameznih instrumentalnih skupin. V ritmičnem pogledu je dirigent dobro dojel avtorja; morda bi si želeli nekoliko več izdelanosti fines, ki nam jih nudi to Dvořakovo delo.

Vsekokor pa je bil koncert tržaški simfoniker dogodek, ki ne bo ostal brez odmeva v bodočnosti. Občinstvo je počastilo umetnike s toplimi aplavzi, tem bolj, ker je tudi ono občutilo, da so pregrade, ki so doleje razdvajale glasbeno umetnost Trsta in Ljubljane, za vselej odpravljene. To je bilo po koncertu potrjeno tudi pri večerji, kjer je kulturno bratstvo med Trstom in Ljubljano prišlo do popolnega izraza. Drage goste sta pozdravila zastopnik prosvetnega ministra v narodni vladi Slovenije tovariš Mile Klopčič in predsednik Slovenskega umetniškega kluba tovariš Božidar Jakac. V svojih izjavah so gostje poudarjali, da mora tudi glasbeno umetnost zblíževati naše narode, vzgajati v čutu medsebojnega razumevanja in sodelovanja.

Prepričani smo, da bodo temu prvemu koncertu tržaških umetnikov v svobodni Ljubljani sledili še mnogi in da bo tržaška glasbeno umetnost tudi v bodoče eden najmočnejših in najizrazitejših tolmačev pravega hotenja in čustvovanja tržaškega ljudstva.

Ugodnosti delavstva v velikih podjetjih

Odbor strokovne zveze velikega sovjetskega podjetja v Kujbičevu, imenovanega po Frunzeju, je nakazal dva milijona rubljev za kulturne in materialne potrebe delavcev v prvem letu po vojni.

Celo v težkih vojnih letih so se potrošili milijoni rubljev za gradnjo stanovanj in zdravstvenih domov za delavce. Sedaj podjetje gradi hišne bloke na prostoru 12.000 kvad. metrov, 200 delavcev pa je prejelo dolgoročni kredit za gradnjo lastnih domov. V naštju je tudi gradnja palače »Sedeža zvezec« in štirih kinematografov. Zbranih je bilo 10.000 knjig za knjižnico podjetja.

Na obali Volge so odprli okrevališča in sanatorije, kjer bo prebilo letne počitnice 4000 delavcev, inženirjev in tehnikov podjetja. Poleg tega so zgradili sanatorije in taborišča za 2000 otrok. Letos bodo odprli tudi športno kopalnico. (TASS.)

Širokopotezna gradnja enostanovanjskih hiš

Skupno z obširnimi programom mestnih gradenj, ki so v teku po vseh mestih, osvobojenih nemške okupacije, napreduje gradnja enostanovanjskih hiš, za katere je odobren kredit 7 milijonov rubljev.

Vsak meščan, ki želi graditi hišo zase, dobi okrog 10.000 rubljev posojila, plačljivega v sedmih letih. Sovjetski arhitekti so narisali na ducate načrtove za dve in trisobne hiše za tovarniške ter obrtniške delavce in kmete. Zdal se je v osvobojenih sovjetskih mestih v gradnji 16.000 hiš.

Vlada pomaga posameznim graditeljem ne samo z denarjem, temveč tudi z gradbenim materialom, stavbinim lesom, strešniki itd. Gradi se velika tovarna za stavni les, ki bo poleg drugega materiala napravila vsako leto 3000 na pol izdelanih hiš. (TASS.)

Ogromna proizvodnja magnetogorske industrije

Magnetogorski, središče sovjetske železne in jeklene industrije, nadaljuje s povečanjem proizvodnje. V 47 mesecih vojne so zgradili največje talilne peči v Evropi, 5 plavžev, koksne baterije, valilne mline in mnoge druge naprave. Med vojno je Magnetogorski zelo povečal proizvodnjo kovin in začel z izdelovanjem 70 novih vrst jekla. Samo v L. 1944 je povečal proizvodnjo surovega železa za 472 tisoč ton in lite kovine za 360.000 ton. Magnetogorski delavci delajo tako uspešno, da je med vojno proizvodnja prekočala delovni načrt za stotine tisočev ton kovin.

Vzhodni industrijski kolhoz je prejel red Lenina in red Rdečega prapora dela. 1500 kovačarjev in graditeljev v Magnetogorsku je prejelo razna odlikovanja med vojno. Sedmim magnetogorskim inženir-

jem je bila podeljena Stalinova nagrada. Delavci Magnetogorska niso popustili v svojih naporih po zmagi nad Nemčijo. Glavno mesto sovjetske železne in jeklene industrije bo letos povečalo proizvodnjo železa, jekla in lite kovine za več sto tisoč ton. (TASS.)

Jubilej energetičnega zavoda

Ena največjih znanstvenih ustanov — energetični zavod Akademije znanosti SSSR — je slavila 15letnico svojega obstoja.

Delavnost tega zavoda je tesno povezana s praktičnimi nalagami narodnega gospodarstva. Zavod je rešil vprašanje najbolj smotrne uporabe trdnih goriv. Prav zelo je v rabi metoda, ki jo je razvil zavod glede na pol koksastega premoga, to je prekurjenega premoga, pri čemer se dobe plin in katran, vsebujoč ceroxine, lignoine in različna olja. Posebne naprave za napol koksasti premog so bile postavljene v velikih elektrarnah Zveze. V zavodu je izvirna sončna naprava, ki tači kovine, tudi jeklo, pri vsaki temperaturi oddajajočega zraka. Parne stroje in turbine, kurjene s sončno energijo, so bile postavljene v mnogih podjetjih in delujejo vse leto pri kakršnem koli vremenu.

Nad deset let je delala skupina znanstvenikov-delavcev na fizikalnih lastnostih požarov in merah obrambe proti požarom. Vodstvo zavoda je postavilo v različnih deželah sto tisoč števecv proizvodnega toka. Znanstveniki inženirji so izdelali metode in tehniko zaščitne petrolejske industrije in petrolejskih ležišč pred požarom. (TASS.)

Proizvodnja lahke industrije v Ukrajini

Po izjavi ljudskega komesarja za lahko industrijo Ukrajine Gutorova so bile nekatero tovarne lahke industrije, ki so najbolj trpele pod nemško okupacijo, deloma že popravljene in so že proizvedle čevlje, oblačila in druge dobrine v vrednosti 100 milijonov rubljev. S koncem vojne so povečale mnoge tovarne proizvodnjo obrval, oblačil, pletenin, usnja in drugega blaga. Kijevske in Lvovske tovarne so začele z množično izdelavo moških, ženskih in otroških klobukov. Nove in popravljene tovarne lahke industrije Ukrajine bodo napravile letos 1.800.000 parov čevljev, oblačil v vrednosti 19 milijonov rubljev in veliko množico drugih potrošnih dobrin. (TASS.)

Pravoslavni metropolit obišče London

Metropolit Nikolaj (bivši kijevski metropolit) je načeloval ruski pravoslavni delegaciji, ki bo na povabilo cantenburškega nadškofa obiskala London. Ta delegacija bo vrnila obisk vortškega nadškofa Sovjetski zvezi v letu 1943. Trenutno je metropolit na poti v Kairo, kjer bo obiskal dostojanstvenike pravoslavne cerkve na Srednjem vzhodu. Metropolit bo prišel v London iz Kaira. (TASS.)

Kako so se predali Nemci pri Leningradu

Ob svojem prihodu v Leningrad, je poveljnik Vladimir Karp, ki se je med vso vojno boril na leningrajski fronti, pripovedoval dopisniku TASS-a:

Nemške čete, ki so štele 200.000 mož in ki so jih naše čete blokirale v »mrtvaškem žepu«, so razobesile bele zastavo. V glavnem so bile sestavljene iz mož, ki so 90 dni oblegali Leningrad. Avtomobil glavnega etana so zapeljali v zavite ulice Tukuma. Nemški generali, obdani s pribojniki, so se predali v ujetništvo. Dečki in otroci, ki so zastavili ulice, so veselo gledali nemške generale, ki so listih obrazov izstopali iz avtomobilov in vojaške pozdravljali ruske častnike. Fašistični vojniki, ki so hoteli uničiti drugo rusko prestolnico, Leningrad, so se predali ruskim častnikom, kapetanu Nikolaju Ceptalinu, inženirju leningrajske tovarne mila, kapetanu Ivanu Maksimovu, leningrajskemu tovarniškemu uradniku in poročniku Alekseju Potrevu. »Aj trije so se borili izza prvih dni vojne, vsi trije so izgubili v vojni najbližje svoje in vsi trije so prejeli razna vojaška odlikovanja.

Na vprašanje kapetana Maksimova je dal generalni poročnik Kurt Jung, vodja nemškega bombniškega oddelka in član

narodnocoocialistične stranke, odlikovan s štirimi železnimi križi, podrobno poročilo o materialu in moči svojega regimenta. Izjavil je, da je njegov regiment obožoren s 50 topovi, da imajo vsi častniki strokovno izobrazbo kvalificiranih topničarjev, da so vsi člani fašistične stranke in večkrat odlikovani. Tudi regiment sam je bil večkrat odlikovan za bitke, ki jih je bojeval na Poljskem, v Franciji, Belgiji, Romuniji, Grčiji, Bolgariji in pred Nikolajevim, severno od Odesa. Leningrad je bila njihova zadnja postojanka. »Kakšne znamenje so objekti, ki ste jih oropali v Leningradu?«, je vprašal sovjetski častnik Maksimov Kurt Junga. Odgovor se je glasil: »Kolpinoc, »Ust Jorac, tovarna »Boševke«. Naslednje vprašanje Maksimova je bilo: »Koliko granat ste zmetali na Leningrad?« — »Nemogoče bi mi bilo dati točen odgovor. Na vsak našin smo odvrgli na Leningrad na tisoče bombe.

»Leningraščani vas torej že dobro poznajo, se je ironično nasmehnil kapetan Maksimov. Kurt je nato spušil obraz v kisel smehljaj.

Tako so častniki leningrajske fronte sprejeli nemški regiment, ki je hotel uničiti Leningrad.

Nemške osvajalce smo pregnali, naša domovina je svobodna, toda porušena. Obnovimo jo, da si homo ustvarili pogoje za boljše življenje

OBJAVE

Odredba o poslovanju denarnih zavodov

Do nadaljnjega morajo denarni zavodi, katerim so imenovani delegati Ministrstva za finance...

Člen 1.

Denarni zavodi poslujejo po svojih dosedanjih pravilnikih, kolikor ti ne nasprotujejo določbam teh navodil...

Člen 2.

Za izplačila veljajo sledeči predpisi: Dovoljuje se dvig do najvišjega zneska 3.000 lir (tritisot lir)...

Člen 3.

Novo vloge za hranilne knjižice in tekoče račune nastale po 10. t. m. so razpoložljive vsak čas in brez omejitve.

Člen 4.

Prenosi iz enega računa na drug račun bodisi pri istem zavodu, bodisi prenosi iz enega denarnega zavoda v drugega...

Člen 5.

Vsi posli z devizami, valutami in vrednostnimi papirji eplah so do nadaljnjega prepovedani.

Člen 6.

Safes-i in depoziti ostanejo pod zaporo. Odpiranje safes-ov in izdajanje depozitov je dovoljeno samo z odobritvijo delegata...

Člen 7.

Denarni zavodi poslujejo od 8 do 14, njihove blagajne pa od 9 do 13.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Minister za finance: Dr. Aleš Bebler, l. r.

Poziv

Glasmol odloka AVNOJ-a o prenosu sovražnikove imovine v državno last od 23. XI. 1944 je prešla v državno last vsa imovina v čl. 1 točke 1 do 3 navedenih ustanov...

Z ozirom na gori navedeni odluk pozivamo vse fizične in pravne osebe, ki imajo kakršne koli obveznosti imovinskega značaja nasproti gori navedenim osebam...

Opozorjamo, da je vsako plačilo dosejanemu lastniku ali upniku neveljavno. Ljubljana, dne 29. maja 1945.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Komisija za upravo narodne imovine pri Predsedstvu SNOS-a v Ljubljani.

DR. LEMEZ MILAN predsednik.

Opozorilo

Vkljub jasnemu pojasnilu glede potnih dovolilnic, ki je bilo javno objavljeno, se ponovno dogaja, da potujejo civilne osebe iz kraja v kraj brez predpisanih dovolilnic.

Da odstranimo vsako nejasnost glede dovolilnic za potovanje, ponavljamo: Kdor hoče potovati iz svojega kraja v sosednji kraj v istem okraju...

Propagandna komisija pri IOOP DRŽAVNO FILMSKO PODJETJE Podružnica za Slovenijo, Ljubljana, Sv. Petra c. 1-II.

Dajajmo svojo kri za osvoboditelje!

Borba za svobodo je terjala od nas strašne žrtve. Ranjeni so tako sveta žrtva. Tvegali so za našo osvoboditev vse, prehlali so zanj svojo črno kri.

Slovenec in Slovenke! Stavimo se takoj na razpolago centralni vojaški bolnišnici. Prijavimo se takoj kot dajalec krvi!

Ne odlašajte!

Vse to velja tudi za potovanje iz Ljubljane ali v Ljubljano.

Prošnje za vse vrste potnih dovolilnic se morajo vlagati pri pristojnih krajevnih poveljstvih Narodne milice oz. v Ljubljani pri Komandi Narodne milice.

Smrt fašizmu — svobodo narodu! Ljubljana, dne 29. maja 1945.

Za enotne nabavljalne zadruge

Dosedanje nabavljalne zadruzištvoto tako v Ljubljani, kakor na podeželju je bilo razcepljeno po strankarsko političnih ali pa stanovskih interesih.

Kakor smo pretrgali v dobi štiriletne domovinske vojne s politično strankarsko tradicijo na ta način, da so se vse napredne in svobodoljubne sile našega naroda strmile v monolitno osvobodilno fronto...

V začasni poslovni odbor Osrednje nabavljalne zadruge v Ljubljani so bili izvoljeni predstavniki dosedanjih nabavljalnih zadrug v Ljubljani...

Svoje poslovne prostore je dobila nova zadruga začasno v poslopuj biveše Zadrugne zveze.

Rešena so bila še druga tehnična vprašanja, tako n. pr. vprašanje skladišč, poenotenje zadrugnega deleža...

Novo članje za Osrednjo nabavljajno zadruga v Ljubljani bodo sprejemale vse dosedanje nabavljalne zadruge...

Na ta način bo Osrednja nabavljajna zadruga v Ljubljani postopoma prevzemala posle dosedanjih nabavljalnih zadrug...

Pripomniti je treba, da so te predloge sprejeli predstavniki vseh dosedanjih nabavljalnih zadrug z velikim odobravanjem...

Iniciativni zadrugi odbor za Slovenijo.

Poziv in opozorilo

Iz biveše nemške vojaške bolnišnice na Studencu pri Ljubljani je nekdo odstranil iz tamošnje kinematografske kabine:

- 1. projekcijski objektivi; 2. glavni zvočnik za dvorano; 3. transformator za obločno luč; 4. navijalni del prevlačila; iz kinematografske kabine v postopju Kazine v Ljubljani pa 2 projekcijski objektiva.

Oblasti smatra, da je dolžni, ki je to odstranil, ta material zavaroval pred okupatorjem ali drugim neupravičenem in prosil, da se ta material nemudoma vrne...

Čebelarji — člani Slovenskega čebelarkega društva! Preskrbite si pri svojem pristojnem kvartnem odboru OF pripravilo, ki ga bo društvo priložilo skupnemu spisku za potno dovolilnico.

Posta Ljubljana 2 je zopet preselila z Resljeve ceste 10 v prostore na Masarykovi cesti 5 na glavnem kolodvoru.

OBVESTILA

Obvestila OF

Vse nepreskrbljene družine borcev NOV in POJ, padlih borcev NOV in POJ, invalide NOV in njihove družine...

Delavci in nameščenci

iz St. Vida nad Ljubljano, Dravelj in okolice, vsi na skupno zborovanje, ki bo v soboto, dne 2. junija 1945 ob 18. uri zvečer v gostilni »Mrežare« v St. Vidu.

Miting

Kvart Stari in Novi Vodmat priredi danes v četrtek, dne 31. maja miting, ki se bo vršil v prostorih Zavelišča za onemogle v Japljevi ulici ob 17.

Krajevni odbor OF Kodeljevo je zbral za partizanske ranjence 5530 L, ki jih je izročil Rdečemu križu Slovenije.

ZSM kvart Ajdovščina

Vabimo vse mladince in mladinke kvarta Ajdovščine od 14. do 24. leta, da se v petek dne 1. junija 1945 ob 9 do 11 zglase v kvartni pisarni ZSM Ajdovščine...

Volitve v kvarne odbore okraja Dravje

Danes v četrtek 31. maja ob 16 bodo na vrtu gostilne »Pri Sojerju« v Dravljah volitve v kvarne odbore okraja Dravje, v katerega spadajo vasi Dravje, Zapuže, Trata, Pržanj, Dolnice, Glinica, Tosko čelo, Podutik, Kamna gorica in del Poljan.

Slušatelj tehnične fakultete!

Iniciativni odbor Društva slušateljev tehnične fakultete poziva vse one, ki imajo še doma izposojene knjige od biv. strokovnih tehničnih knjižnic ali od Zvezne tehnične knjižnice...

Slušatelji univerze!

Iniciativni odbor Društva slušateljev ljubljanske univerze poziva vse slušatelje medicinske, filozofske in juridične fakultete, da se udeležijo informativnega sestanka...

Izplačilo pokojnin za junij 1945

Pokojnine za mesec junij 1945 bo izplačevala in dostavljala pošta Ljubljana 1 dne 1. in 2. VI. 1945. Upravnik pošte.

Izplačevanje dajatve rudarskim upokojencem in nezgodnim rentnikom

Rudarskim upokojencem in nezgodnim rentnikom, bivajočim v Ljubljani in v bližnji okolici, bo izplačevala dajatve za junij in do nadaljnjega Glavna bratovska skladišnica v Ljubljani, Milkošičeva cesta 20/II, desno (palaca Okrožnega urada) 1. junija in naslednje dni.

Za dokaz upravičenosti naj neposredni upravičenci prinesejo s seboj osebno legitimacijo, podpisani na pooblastilnih pa morajo biti potrjeni od kvartnih oziroma krajevnih odborov Osvobodilne fronte.

Rentniki Pokojninskega zavoda!

Rentnike Pokojninskega zavoda obveščamo, da je sedaj zopet možno izplačevanje rent po Poštni hranilnici v Ljubljani.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Ambulantni pregledi na internem oddelku: Uprava centralne vojne bolnišnice v Ljubljani sporoča, da se vršijo ambulantni pregledi na internem oddelku vsak dan samo dopoldne od 10. do 13. ure in ne več popoldne...

Kinematografi

KINO »MATIC« predvaja danes ob 10, 15, 17 in 19 odlična sovjetski film o herojskih borbah ruskih partizanov.

KINO »SLOGA« predvaja danes ob 10, 15, 16, 30, 18 in 19 dokumentarne sovjetske filme: »Padec Budimpešte« — »Prodor od Visle do Odre« in dodatek: Kino kronika, Dnevne kinonovice.

Ravnateljstvo I. ženske realne gimnazije v Ljubljani

javlja dijakinjam, naj se zbere v ponedeljek 4. junija v telovadnici Lichtenturnovega zavoda in sicer: vsi I. in II. razredi ob 14, vsi III. in IV. razredi ob 15.30 in vsa višja gimnazija ob 17.

Ravnateljstvo II. ženske realne gimnazije

javlja, da se pouk nadaljuje v istem vrstnem redu kot doslej. Obisk je obvezen za vse učenke.

Sindikat hišnih posestnikov

objavlja, da je preselil svojo pisarno iz palače Bata v Ljubljani v Prešernovo ul. št. 54, I. nadstropje.

Uprava tvrdeke Ivan Adamič

vrvarna in trgovina s konopino, Ljubljana, Sv. Petra c. 31, poziva vse uslužbence, da nastopijo službo najkasneje v petek dne 1. junija ob 9 zjutraj.

Potniki elektr. cestne železnice!

Mestni odbor Osvobodilne fronte za Okrožno mesto Ljubljana razglasa: Opozorjamo vse potnike električne cestne železnice, da imajo pravico do brezplačne vožnje samo uniformirani pripadniki Jugoslovanske armade.

Uspoštevali se bodo samo oni, ki so se vrnili iz zaporov, internacij in iz Narodno osvobodilne vojske in ki ne prejemajo nobenih plač ter morajo službeno potovati.

Predstava Nušičevega »Narodnega poslanca« v Ljubljani

V četrtek 31. maja 1945 ob 20 priredi Dramska sekcija propagandnega oddelka III. jugoslovanske armade komedijo v treh dejanjih od Branislava Nušiča »NARODNI POSLANEC« v ljubljanski Drami. Režira tov. Drag. Bednarski.

Sporod predstav Slovenskega narodnega gledališča

Petek, 1. junija ob 20: Matej Bor: »Raztrgancie«. (Veljajo vstopnice od 24. maja, ko se predstava ni vrnila.) Sobota, 2. junija ob 20: Cehov: »Medved, Snubač«. Nedelja, 3. junija ob 20: Matej Bor: »Raztrgancie«.

Staromodne toalete in obleke

Dramsko gledališče nujno potrebuje gotovo število komadov moške in ženske garderobe (obleke, obuvala, pokrivala, salonske suknlje, žakete, krila, bluza, klobuki, dežnike, palice, sončnike, ovratniki, kravate itd.), vse v stilu meščanske garderobe iz časa okoli leta 1900...

Dežurno zdravniško službo

bo vršil od srede, 30. t. m. opoldne do petka, 1. junija do 8 zjutraj mestni zdravstveni svetnik dr. Ciber Franc, Stefanova ulica 7, telefon 36-44.

Proste vstopnice za kinematografe

Sloga in Matica. Pri zadnji večerni predstavi v kinu Matica in kinu Sloga so rezervirani prosti sedeži na balkonu in sedeži pod balkonom za naše civilne ustanove in organizacije ter za vojaške oblasti.

Kinematografi

KINO »MATIC« predvaja danes ob 10, 15, 17 in 19 odlična sovjetski film o herojskih borbah ruskih partizanov. »Sekretar okrožnega odbora«. V glavni vlogi: V. Vanjin in Marina Ladina, režiser I. Cernjak.

KINO »SLOGA« predvaja danes ob 10, 15, 16, 30, 18 in 19 dokumentarne sovjetske filme: »Padec Budimpešte« — »Prodor od Visle do Odre« in dodatek: Kino kronika, Dnevne kinonovice.

Alli se zavedaš, da z delom na svoji zemlji delaš zase, za svoj narod, za svojo vojsko, ki ti varuje dom in meje in je porok srečne in mirne bodočnosti?

OBVESTILO »NAVODA«

Prodaja mesa

Potrošniki v Ljubljani prejmejo v četrtek 31. t. m. pri svojih stalnih mesarjih po 10 klg govedine na odrezek »Maj 34« majske osnovne živilske nakaznice, izdane od Odseka za trgovino in oskrbo pri MNOO v Ljubljani.

Mesarja Avbelj Jože (Trnovski pristan 24) in Dular Jože (Cerkvena ul. 19) oddajata zopet meso svojim odjemalcem. Musarjevi odjemalci pa ga prejmejo od slej takole: odjemalci podružnice na Celovški cesti pri Dolničarju Ivanu (Jančeva 2), oni s Sv. Petra ceste pa pri Grabljevi Francu (Sv. Petra c. 76) in pri Povšetovi stojnici na Pogovarjevem trgu.

Delitev racioniranih živil trgovcem

Zadruge in trgovci v Ljubljani dvignijo pri »Navodu«, Novi trg 4-II za mesec junij še nedvigljena nakazila racioniranih živil po naslednjem redu: začetnica A-L v petek 1 in M-Z v soboto 2. junija. Nakazila se bodo delila od pol 8 do 11.

Za bolnike

Bolnikom, ki so po predloženih zdravniških spričevalih upravičeni dobivati posebne dodatke racioniranih živil, bo odsek za trgovino in preskrbo — oddelek za bolnike — delil bolniška nakazila za mesec junij vsako dopoldne od 7 do 12 v priležju Turjaške palače v Križankah, Gosposka ul. 15, po naslednjem razporedu:

Od 1. do 9. junija bolnikom, ki imajo pravico tudi za meso, tako, da pridejo na vrsto: v petek 1. junija bolniki z začetnicami priimka A-C, v soboto 2. junija D-G, v ponedeljek 4. junija H-J, v torek 5. junija K-L, v sredo 6. junija M-O, v četrtek 7. junija P-R, v petek 8. junija S-S, v soboto 9. junija T-Z.

Od 11. do 19. junija drugim bolnikom, tako da pridejo na vrsto: v ponedeljek 11. junija A-C, v torek 12. junija D-G, v sredo 13. junija H-J, v četrtek 14. junija K-L, v petek 15. junija M-O, v soboto 16. junija P-R, v ponedeljek 18. junija S-T, v torek 19. junija U-Z.

Od 20. do 27. junija bo oddelek za bolnike delil nakazila za sladkor za dojenčke in bolnike, toda le na podlagi predhodnih zdravniških spričeval tako, da pridejo na vrsto: v sredo 20. junija bolniki z začetnicami priimka A-D, v četrtek 21. junija E-H, v petek 22. jun. I-K, v soboto 23. junija L-N, v ponedeljek 25. junija O-R, v torek 26. jun. S-T, v sredo 27. junija U-Z.

Zdravstveni zavodi, ki so upravičeni dobivati posebne dodatke za strežniško osebje, naj pošljejo po nakazila od 1. do 10. junija. Bolniki, ki dobivajo bolniške dodatke, naj prinesejo s seboj živilske nakaznice za mesec junij. Nakazila brez predložitve živilskih nakaznic urad ne bo izdajal.

Zdravniška spričevala za pridobitev bolniškega nakazila je predložiti mestnemu fizikatu od 1. do 20. v mesecu.

Važno za trafikante

Trafikanti v območju mestnega preskrbovalnega urada naj dvignejo vpisne pole za nov seznam v petek 1. junija od 8 do 10 dopoldne v III. nadstropju palače Bata.

Dodatek po 65 cigarert je obračunati ločeno ženske in moške odrezke posebej. Družjenje trafikantov.

Darovi

Za ranjene partizane poklanja 1000 lir v imenu padlega brata Ivana Simenca, interniranca v Dachau-u — brat Franc Simenc, Trata št. 9; dve neimenovani, vsaka po 200 lir. — Za sirote padlih partizanov daruje »Poker« iz Viča 1051 lir.

V zahvalo partizanom, ki so letos februarja tako lepo spremili očeta, daruje 1000 lir družina Drobnič in Gradnik ranjenim borcem Jugoslovanske armade. Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Počaščenje ljubljanskih žrtev

Tov. Iva Novakova, trgovka iz Slomske ul. 9, je mestnemu odboru OF v Ljubljani, odseku za socialno skrbstvo, poklonila poseben sklad v znesku 100.000 lir v počastitev spomina ljubljanskih junakov in junakinj v borbi našega mesta za svobodo.

Mestni odbor OF izreka v svojem in v imenu podpiranih plemeniti darovalki, tov. Ivi Novakovi, najtoplejšo zahvalo za izdatno pomoč žrtvam okupatorjev.

Za onemogle v mestnem zavetišču v Japljevi ulici

je podarila rodbina Agnola z Dunajske c. 10 500 lir v počastitev spomina pok. tov. Franje Premelč; družine Mervič Anton, Mervič Jože in Humar Franc so nakazale 600 lir namesto cvetja na grob tov. Merviča Ivana, pošt. zvan. v pok.; tov. Ana Izlakar, gostilničarka pri »Kolvratu«, je poslala 1000 lir v spomin pok. tov. Franciške Strojnar; za ubožni sklad je prispevala 1573 lir tov. direktor Josip Pfeiffer, Gajeva ul. 10. — Mestni odbor OF izreka dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

POIZVEDBE

Tov. KRISTAN VINCENC, roj. 13. 7. 1906, je odšel v partizane 19. 3. 1944 v edinicu Komande mesta Cepovan...

Prosim tovariše in tovarišice, ki kaj vedo o TORI IVANU, politkomisarju 1. čete, 1. bataljona, Koroškega odreda...

Viljudno prosim vsakogar, ki kaj ve o ANTONIJI VODOPIVEC (njeno zadnje službeno mesto je bilo: Izbegliški komisarjat, Beograd)...

Moj sin REBOLJ FRANCI, dijak, je odšel v partizane 29. junija 1942 na Dolensko (partizansko ime baje Riko)...

Moj sin LANCOS VELJKO, roj. 17. 12. 1925, dijak srednje tehnične šole v Ljubljani, je odšel 10. 9. 1943 med partizane...

Moj sin LANCOS VELJKO, roj. 17. 12. 1925, dijak srednje tehnične šole v Ljubljani, je odšel 10. 9. 1943 med partizane...

Pogreša se PISLAR MATEVZ, roj. 5. 9. 1902 v Dol. Logatcu. V partizane je odšel 17. 9. 1943. Nahajal se je v 8. diviziji IX. korpusa na Primorskem...

Komu je znan usoda KAMPJUTA DANILA, ki je odšel v partizane 20. 2. 1942. L. 1943 je bil komandant 1. Dolenskega odreda...

Pogreša se FRANC STRAZAR, roj. 6. 9. 1921, Dobrunje 51., avtokolarski pomočnik. V partizane je odšel 5. 8. 1942. Jeseni 1942 se je javil s Policie pri Grosupljem...

Kdor kaj ve o SMREKARJU IVANU in EDVARDU ter JERIHVI VIKTORJU, ki so se nahajali v internaciji v Ferramonti di Tarsia...

Pogreša se SVEGEJ JURLJ, roj. 1926 v Sred. Radencu, arez Ornomej. Kot partizan ujet na Skofelju, zaprt v Ljubljani...

Pogreša se PRAZNIK LEOPOLD, star 32 let, rojen v Zagorju ob Savi. V partizane je odšel 15. 7. 1944, nahajal se je v 2. četi III. bataljona...

Pogreša se HROVAT FRANC, roj. 27. 10. 1926 v Ljubljani. V partizane je odšel po kapitulaciji Italije, bil je v XVIII. diviziji jurišni bataljon...

Kdor kaj ve o NOLIMALU IVANU, doma iz Zagorja ob Savi. Zadnji čas so ga videli v neki pokretni bolnišnici v Dalmaciji...

Pogreša se SMOLEJ JANKO, roj. 1906 v Koroški Beli 13. V partizane je odšel v sept. 1944 v minerski bataljon XXX. brigade...

Pogreša se SMOLEJ JANKO, roj. 1906 v Koroški Beli 13. V partizane je odšel v sept. 1944 v minerski bataljon XXX. brigade...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Moj sin MUGERLI FRANC, roj. 1926, je bil dodeljen 1. četi, 2. bat. Koroškega odreda. Zadnje poročilo sem prejel v oktobru 1944...

Pogreša se PISLAR MATEVZ, roj. 5. 9. 1902 v Dol. Logatcu. V partizane je odšel 17. 9. 1943. Nahajal se je v 8. diviziji IX. korpusa na Primorskem...

Komu je znan usoda KAMPJUTA DANILA, ki je odšel v partizane 20. 2. 1942. L. 1943 je bil komandant 1. Dolenskega odreda...

Pogreša se FRANC STRAZAR, roj. 6. 9. 1921, Dobrunje 51., avtokolarski pomočnik. V partizane je odšel 5. 8. 1942. Jeseni 1942 se je javil s Policie pri Grosupljem...

Kdor kaj ve o SMREKARJU IVANU in EDVARDU ter JERIHVI VIKTORJU, ki so se nahajali v internaciji v Ferramonti di Tarsia...

Pogreša se SVEGEJ JURLJ, roj. 1926 v Sred. Radencu, arez Ornomej. Kot partizan ujet na Skofelju, zaprt v Ljubljani...

Pogreša se PRAZNIK LEOPOLD, star 32 let, rojen v Zagorju ob Savi. V partizane je odšel 15. 7. 1944, nahajal se je v 2. četi III. bataljona...

Pogreša se HROVAT FRANC, roj. 27. 10. 1926 v Ljubljani. V partizane je odšel po kapitulaciji Italije, bil je v XVIII. diviziji jurišni bataljon...

Kdor kaj ve o NOLIMALU IVANU, doma iz Zagorja ob Savi. Zadnji čas so ga videli v neki pokretni bolnišnici v Dalmaciji...

Pogreša se SMOLEJ JANKO, roj. 1906 v Koroški Beli 13. V partizane je odšel v sept. 1944 v minerski bataljon XXX. brigade...

Pogreša se SMOLEJ JANKO, roj. 1906 v Koroški Beli 13. V partizane je odšel v sept. 1944 v minerski bataljon XXX. brigade...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

Pogreša se SUSTARSIC RADO, partizansko ime SASO, iz Medna, roj. 18. 3. 1923. Leta 1943, in začetkom 1944 je bil pri VDV, pozneje pa je bil v Vojski brigadi pomočnik politkomisarja...

RUDOLF RIBISEL iz Dola pri Hrastniku je julija 1944 odšel z vojaškega dopusta k partizanom. Od takrat se ni nikdar javil...

JULIJ VORZNERC, rojen 31. jan. 1910, je bil zaposlen kot strojnik v električni centrali v Manojlovcu. Odšel je k partizanom septembra 1943 in se od tega časa ni nikdar javil...

GROHAR LEOPOLD, rojen 15. XI. 1915, v Sorci, pekovski pomočnik. V partizane je odšel 15. X. 1944 iz Tržiča. Baje se je nahajal ves čas v minerski četi na Primorskem...

Kdor kaj ve, kje se sedaj nahaja dr. TO. MAZ FURLAN in njegova žena Silva roj. Strumbelj, nazadnje bivajoča: Irški Venac, Fruška gora...

MIRAN OGRIN, borec v 6. Liški diviziji, je bil konec aprila v Sremlju (Pleternici). Kdor bi vedel za nadaljnjo usodo, naj javi to dr. Francetu Ogrinu, Vidovdanska c. 3-I, ali uredništvu lista.

Prosim vsakogar, ki bi kar koli vedel o mojih starših Josipu in Itoni Karfunkel, ki so bili 12. junija 1944 še v zaporu Murate odn. Sa. Verdiana (ženski zapor v Firenci)...

SEREK FANI, rojena 22. XII. 1920 na Krki, je odšla v partizane meseca februarja 1944 v Trstu, ko se je vračala iz internacije. Lepo prosim, če kdo kaj ve o njej, naj sporoči njeni sestri Puškar Pepci, Trzin 120.

FRANC SERE, rojen 19. II. 1907 v Trbovljah, strojevodja v Zidanem mostu, je odšel k partizanom v Zasavsko-Kamniški odred, kjer je bil ob koncu leta ujet ter 1. marca 1945 odpeljan s transportom iz Begunj v Nemčijo...

Kdor kaj ve o DOLINSKU STANISLAVU, katastrskem uradniku v Kamniku? Odšel je v partizane dne 9. IX. 1944. Bil je ranjen v noge meseca novembra 1944. Od takrat ni nobenega glasu več o njem...

JOZE CAKS, roj. 22. 1. 1924, odšel k partizanom 5. 5. 1942. Po razpadu Italije je bil baje v Tomšičevi brigadi. Ako je tovarišem in tovarišicam kaj znanega o njem, naj prosim sporoče njegovim staršem: Boštjan Cakš, Cesta v Mestni log 14.

ZARGI JOSKO, roj. 4. 4. 1925, je bil interniran na Rabu, po razpadu Italije je odšel k partizanom. Bil je baje nato v Belli Krajini pri pogrebu komandanta Staneta. Prosim tovariše, ki kaj vedo o njem, da sporoče njegovim staršem Zargijevim, Kotnikova 17.

GRILC IVAN iz Slov. Javornika na Gorenjskem, rojen leta 1906., je odšel k partizanom 29. septembra 1944 v Gradnikovo brigado. Meseca novembra istega leta se je udeležil bojev v okolici Zeleznikov in pri Gorjeni vasi...

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

Iščem svojo sestro PINTAR IVANKO ali kakršne koli podatke o njej. Zadnjič je pisala iz Frauenzuchthaus Z 1225-44 Zichach, Ober-Bayern. Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da sporoči na naslov: Pintar J., Studentovska 9, Ljubljana, ali pa: Pintar Mici, Vešter 19 pri Skofji Loki.

OGLASI

Službo uobe: IANJUG za Slovenijo potrebuje za Beograd dva stenografista (steno grafija) za italijanski jezik...

DELAVCE, kateri se hočejo prirediti cementarske obrti, sprejemam proti dobri plači. Jos. Čihlač, cementni izdel. ki, Tyrševa 69.

VAJENCA pridnega inščen za trgovino z mešanim blagom za takoj, Verovškova 56.

VAJENCA za slikarsko obrt in delavca, sprejemam. Plača po dogovoru. Borštnar Stefan, Podmliščakova št. 4, Bežigrad.

VAJENCA za čevljarstvo sprejemam. Tome Alojzij, Vižmar je 43, St. Vid n. Lj.

Obt: Pozor stavbeniki in hišni posestniki! Dobra plačila, polagaj in stružim stare PARKETE. JOSIF BRLEČ, Ljubljana, Kolodvorska ulica 28, Telefon 57-68.

Trgovskega pomočnika: voščenega tudi vrvarske stroke, iščemo. Sprejemamo tudi žensko moč. Prav tam sprejemamo sluge za trgovino. Nadalje iščemo pomož. knjigovodje, ki je lahko event. tudi upokojenec. Predstaviti se je treba v Langusovi ul. 21, od 13-14. Reflektanti naj prinesejo s seboj lastnoročno pisane ponudbe.

KUHARICO: izvežbano, iščemo k dvema osebama. Ponudbe na upravo Ljudske pravice pod »Čista in poštena« št. 322.

Uprava Ljudske pravice sprejema male kakor tudi vse ostale oglase in razne novice

V umetno valjenje: sprejema vsak petek ob 8 dopolne Zagoza, Galusovo nabrežje 33 in v sobotah pa v valilni centrali sami pri tovarni Stora.

Brezplačno priobčujemo poizvedbe (s slikami) za pogrešanimi partizani oz. borci Jugoslovanske armade.

Raznašalce: za okraje Rudnik, Šmartno in Vrbovec sprejme uprava Ljud. pravice

Obveščamo, da od sedaj naprej začasno sprejema uprava Ljudske pravice osmrtnice enotne velikosti proti plačilu 150 lir; za padle partizane pa brezplačno.

Zalostni sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je daroval svoje mlado življenje za boljše bodočnost slovenskega naroda dne 6. 12. 1944 pri Bohinjskem jezeru naš ljubljani, skrbni mož, atek, sin, brat, striček in svaki, tovariš...

STANE POPIT: intendat jeseniškega odreda. Njegovo truplo počiva pri Sv. Janezu v Srednji vasi pri Bohinjski Bistrici. Naj mu bo lahka zemlja.

Globoko žalujemo: Tilka, žena; Olgica, hčerka; starši; bratje; sestre; svakinje; nečaki; nečakinje ter ostalo sorodstvo. Lj. Ljubljana, Kranj, Rateče-Planica.

KUS ANA: Pogreb bo v četrtek, dne 31. maja 1945, ob 4 popoldne v Zal. kapelo sv. Kristofa, na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, dne 29. maja 1945. Zalujoci ostali

Sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je danes, 30. maja, ob 10 dop. dotrpela v starosti 79 let, naša zlata mama...

MARKIJA FRANČISKA: upokojenka Tobačne tovarne. Pogreb pokojnice bo v petek, 1. junija, ob 5 pop. iz hiše žalosti, Gostilničarska 15 - Glince, na farno pokop. na Viču. Ljubljana, Beograd, Vrhnika Markičevi

Sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je danes, 30. maja, ob 10 dop. dotrpela v starosti 79 let, naša zlata mama...

Sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je danes, 30. maja, ob 10 dop. dotrpela v starosti 79 let, naša zlata mama...

Sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je danes, 30. maja, ob 10 dop. dotrpela v starosti 79 let, naša zlata mama...

Sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je danes, 30. maja, ob 10 dop. dotrpela v starosti 79 let, naša zlata mama...

GROBOVI

Za svobodo slovenskega naroda in lepšo prihodnost človeštva je po dolgotrajnih borbah žrtvoval svoje življenje dne 1. IV. 1945

EDVARD KOKOLJ: dipl. slavist, urednik Partizanskega Dnevnika. Hrabrega soborca so tovariši pokopali na Vojskem. Bodi mu lahka zemlja v osvobojeni domovini. Zalujoca sestra in bratje.

MATKO ŠIFRER: v cvetu svoje mladosti, star komaj 21 let. Pokopali so ga na binokšni ponedeljek, dne 21. maja 1945 na Jesenicah. Naj počiva v miru med gorenjskimi planinami, katere je tako ljubil. Ljubljana, 31. maja 1945. Matija in Marija, starši; Niko, brat in ostalo sorodstvo.

IVAN MEŽIK: Njegovo truplo počiva na Koroškem. Dragi Ivan, naj ti bo lahka zemlja. Zalujoca mama, bratje Slavko, Marjan in Josko; sestra Tilka por. Popit in nečakinji, svakinja ter ostalo sorodstvo. Rateče - Planica.

BOGDAN ZAPLOTNIK: artil. podporočnik. Naj mu bo lahka slovenska zemlja, katere je tako ljubil. Ljubljana, 29. maja 1945. Ljudmila, mati; Mia, sestra.

FRANCI BOH: Naj mu bo lahka slovenska zemlja, na katere svobodo je daroval svoje življenje. Ljubljana, 19. 31. maja 1945. Zalujoci očka, mamica, bratci in sestricice.

INGO VRŠČAJ: cand. ing. for. žrtve laških fašističnih nasilnikov. Nepozabni pokojnik naj v miru počiva v svobodni slovenski zemlji! Ljubljana, Beograd, Zagreb, 30. maleda travna 1945. Oče Ivan Vrščaj, sestre Nada, Breda, Zimka; brat dr. Borut.

ANTON GUBANEC: komandant minerske brigade Primorske. Naj mu bo lahka gorenjska zemlja! Smednik, Vedice, Ljubljana, 31. V. 1945. Zalujoca žena s tremi nepreskrbljenimi hčerkicami; starši; bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

HUDEŽ SLAVKO: pilot, star 24 let. Kot partizan je padel 6. 6. 1942 na Muljavi. Pokopan je v Ambrusu v Suhi Krajini.

HUDEŽ FRANC: ortoped, star 30 let. Kot partizan-miner inž. teh. bataljona XXXI. divizije, IX. korpusa, je padel januarja 1945 pri akciji na Gorenjo vas. Boleča izguba obeh dobrih sinov je neodoljiva; tolaži nas pa zavest, da sta umrla kot junaka in da počivata njuni trupli v zemlji osvobodene domovine, ki sta je brezmejno ljubila. Ljubljana, Kranj-Kokrica, 30. V. 1945. Zalujoci: Tone, oče; Tončka, mama; Betka, sestra; Tonček, brat; Francka roj. Likozar in Slavko, žena in sinček pok. Franca Hudeža; družine: Hudež, Likozar, Zupane, Gasperšič, Frantar in ostalo sorodstvo.